

Juuan kunnan

**TALOUSARVIO VUODELLE 2025 JA
ALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2026–2027**

Kunnanhallitus 25.11.2024 § 194

Sisällys

1	Talousarvion yleisperustelut	3
1.1	Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025	3
1.2	Yleinen taloudellinen tilanne.....	5
1.3	Väestö ja työllisyys	9
1.4	Henkilöstö	14
2	Strategia	16
2.1	Kuntastrategia	16
3	Juuan kunnan organisaatorakenne	17
4	Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta.....	18
4.1	Talousarvion sitovuus.....	19
4.2	Määrärahat sitovuustasoittain	20
5	Tuloslaskelmaosa talousarviossa.....	21
5.1	Tuloslaskelma 2025 (sisäiset ja ulkoiset erät)	22
5.2	Rahoituslaskelma	23
6	Kunnanvaltuusto	24
7	Kunnanhallitus.....	24
7.1	Hallinnon palvelualue	24
7.2	Kuntarakennepalvelut	28
8	40 Hyvinvointilautakunta	33
8.1	Hyvinvoinnin palvelualue	33
9	Ympäristölautakunta	41
10	Tarkastuslautakunta.....	42
11	Investoinnit	44
12	Vesihuoltolaitos-taseyksikkö.....	45
13	Kuntakonserni	47
13.1	Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot Oy.....	48
13.2	Juuan Kaukolämpö Oy	49

1 Talousarvion yleisperustelut

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025

Kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädetään velvoitteesta laatia taloussuunnitelma tasapainoiseksi tai ylijäämäiseksi. Tämä on ollut keskeisenä lähtökohtana laadittaessa myös talousarviota vuodelle 2025, joka on taloussuunnitelmakauden ensimmäinen vuosi. Lähtötilanne oli varsin haastava, ohjasihan valmistelua keskeisesti kunnanhallituksen asettama -3,0 % toimintakuluraami, joka Juuan kunnan osalta tarkoitti useiden satojen tuhansien eurojen tinkimistä aiempaan nähden. Tiedän valmistuneen budjetin vaatineen tiukkoja arvovalintoja.

Yksi tällainen arvovalinta oli se, ettei kuntalaisten ostovoimaa voi enää leikata verotusta kiristämällä. Tässä löysimme luottamushenkilöiden kanssa yhteisen linjauksen sekä tuloverotuksen, että kiinteistöverotuksen osalta. Verotuksen kiristäminen ei pitkällä tähtäimellä ole kestävä, sillä yhdessä korkean inflaation kanssa kuluttajien ostovoima heikkenee entisestään. Kunnanvaltuusto asettikin Juuan kunnan verotuksen tason vuoden 2024 tasolle samalla kun useat muut kunnat päättivät nostaa veroastetta. Juuan kunnan tuloverotus on Pohjois-Karjalan maakunnassa jo keskiarvon alapuolella.

Toinen arvovalinta oli se, että kunnan tulisi keskittyä elinvoiman ja työllisyyden edistämiseen sekä keskittää resursseja lakisääteisiin palveluihin. Tämä näkyy nyt selkeinä euromäärinä talousarviossa. Talousarvion laadinnassa on käytetty sekä juustohöylää että kakkulapiota. Kuluja on otettu sieltä mistä niitä voidaan ottaa ja lisätty sinne mikä koetaan tarpeelliseksi. Hyvä esimerkki on se, että Suomen parasta kouluruokaa halutaan tarjota jatkossakin, joten raaka-aineisiin osoitettuja määrärahoja ei muutettu aiemmasta. Resursseja lisättiin siten tietyiltä osin, ja etenkin yritysten toimintaedellytyksiin kuntien on pakko satsata nyt kun se vielä on mahdollista. Tältä osin kuntien välinen pudotuspeli on ollut käynnissä jo jonkin aikaa. Myös työllisyyden parantamiseen on ollut välttämätön ohjata henkilöstöresursseja.

Vuotta 2025 tulee värittämään vahvasti elinvoiman ja työllisyyden haasteiden ratkaiseminen. TE-palveluiden uudistamisen myötä Juuka saa uusia työkaluja parantaa kunnan erittäin heikoksi painunutta työllisyystilannetta. Vaikka vuoden 2025 alussa toimintansa aloittaa uusi Pohjois-Karjalan työllisyysalue, tulee myös Juuan kunnan panostaa vahvasti elinvoiman ja etenkin yrittäjyyden kehittämiseen. Työllisyysalueen luominen on tärkeää, mutta kunta ei voi unohtaa sitä, että työllisyyden kasvu tulee elinvoimaisten yritysten ja yrittäjien kautta. Tässä kunnalla on oma roolinsa.

Toki onnistumisessa ratkaisevaa on myös kansantalouden ennustettu kasvu vuosina 2025 ja 2026. Talouden taantumajakson jälkeen yritysten investoinnit ja vientialat elpyvät nopeasti ja luovat pohjaa hyvälle työllisyyskehitykselle. Talouden kohentumisesta huolimatta rakentamisen vaikean vaiheen ennustetaan jatkuvan ainakin vuoden 2025 loppupuolelle. Tämä vaikuttaa Juuassa etenkin kiviteollisuuteen, joka elää rakentamisesta ja viennistä. Inflaatio on onneksi hidastunut ja korkotaso laskenut lisäten palkkojen ja eläkkeiden kasvun kanssa kuluttajien ostovoimaa. Talouden näkymä on lyhyen, mutta syvän taantumajakson jälkeen merkittävästi aiempaa myönteisempi.

Kolmas keskeinen arvovalinta Juuan kunnan luottamushenkilöillä on pitkään ollut, ettei henkilöstöstä voi tarpeettomasti säästää ja tämäkin sopii omaan arvomaailmaani. Hätäisillä henkilöstösäästöillä saa ainoastaan vahinkoa aikaan. Organisaation suuret muutokset on jo toteutettu vuonna 2023, joten suuria muutoksia ei muutoinkaan ollut syytä tehdä. Kunnanjohtajakauteni aikana olemme olleetkin siinä harvinainen kunta, että henkilökunnan ulkoistuksia ei ole edes vakavasti harkittu ja olemme jopa lisänneet henkilöstöresursseja organisaation keskitasolle samalla kun ympärillämme käydään yhteistoimintamenettelyjä. Kaiken keskiössä on kuitenkin tehokas organisaatio, jossa tuetaan toinen toistaan tuloksellisessa työssä niin, että laissa säädetyt palvelut voidaan toteuttaa kuntalaisten parhaaksi. Tämä on näkynyt työhyvinvoinnin ja sairauspoissaolojen muutoksina parempaan, mutta talouden hallintaan on tullut myös suunnitelmallisuutta.

Kuntataloutta kuvataan usein vaikeaksi ja Suomessa on ensi vuonna entistä enemmän sellaisia kuntia, joiden on vaikea tasapainottaa talouttaan edes pitkällä aikavälillä. Juuassa voimme olla ylpeitä siitä, että olemme saaneet jälleen kerran hyvässä poliittisessa yhteistyössä laadittua kuluvan valtuustokauden viimeisen talousarvion. Talouden tilannekuva, organisaation toimintaa, kulurakennetta, veroennusteita ja muita talousarvion keskeisesti vaikuttavia seikkoja on esitelty kunnan luottamushenkilöille useissa talouskatsauksissa ja valtuustoseminaareissa. Tietoa on pyritty tuottamaan mahdollisimman paljon päätöksenteon tueksi ja kiitän niitä kunnanvaltuutettuja, jotka ovat aktiivisesti osallistuneet yhteiseen työhön kuluneen syksyn aikana.

Lopuksi totean jättäväni esitykseni Juuan kunnan budjetiksi niin, että tilikauden tulos on tasapainossa ja tilikausi itsessään on ylijäämäinen. Lähdemme talousarviovuoteen tilanteessa, jossa organisaatio on uudistettu, velkaa on vähän, verotus maltillista, henkilöstötyytyväisyys kasvusuunnassa ja laskennallista ylijäämää on lähes 15 miljoonaa euroa.

Kiitän kaikki talousarviotyöhön osallistuneita tahoja, tehdään ensi vuodesta entistäkin parempi meille kaikille. Juuka hieno kunta, jossa kaikkien kuntalaisten palveluihin hyvässä yhteistyössä panostetaan. Tästä täytyy nyt ja vastedes pitää kiinni.

Juuassa 20.11.2024

Henri Tanskanen

Kunnanjohtaja

1.2 Yleinen taloudellinen tilanne

VM taloudellinen katsaus syksy 2024

Suomen talouden taantumun pohja näyttäisi olevan vuositasolla ohitettu. BKT:n ennakoidaan kuitenkin supistuvan vuositasolla 0,2 % vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkotason lasku yhdistettynä kotitalouksien suhteellisen hyvään tulokehitykseen lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Vuonna 2025 BKT:n ennakoidaan kasvavan 1,7 % ja vuonna 2026 1,5 %. Suomen ja erityisesti Itä-Suomen talouteen kohdistuu negatiivisia vaikutuksia idän suunnan sulkeuduttua lähes täydellisesti, kun ulkomaankauppa Venäjän kanssa sekä lähikaupankäynti ja yhteydet venäläisten ihmisten kanssa ovat hiipuneet.

Julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotukset hidastavat kotimaisen kysynnän kasvua. Työllisyys laskee vuonna 2024, mutta työllisyyden ennakoidaan paranevan työllistämistoimien ansiosta vuodesta 2025 eteenpäin.

Julkisyhteisöjen alijäämä ennakoidaan vuonna 2024 olevan 3,7 % suhteessa bruttokansantuotteeseen. Alijäämän ennakoidaan vähitellen supistuvan talouden elpyessä. Vuonna 2025 julkishallinnon alijäämän ennakoidaan olevan 3,2 % bruttokansantuotteesta. Kaikilla suurilla julkishallinnon sektoreilla valtiolla, kunnilla ja hyvinvointialueilla on merkittäviä taloudellisia vaikeuksia rahoituksen riittävyyden, velkaantumisen ja resurssointien riittävyyden suhteen.

Julkishallinnon velkamäärä uhkaa kuitenkin edelleen kasvaa suhteessa kokonaistuotantoon, vaikka alijäämien pieneneminen ja talouskasvun kiihtyminen hidastavatkin velkasuhteen kasvua.

Suomen kuluttajahintojen vuosimuutos oli syyskuussa 2024 0,8 prosenttia (Kuluttajahintaindeksi, Tilastokeskus). Kuluttajahintoja nosti vuoden takaiseen verrattuna eniten asuntolainojen keskikoron, hoitovastikkeiden ja savukkeiden hintojen nousu. Kuluttajahintojen nousua vuoden takaisesta hillitsi eniten sähkön, bensiinin ja dieselin halpeneminen. Euroalueen inflaatio oli syyskuussa ennakkotietojen mukaan 1,8 %. Vuoden 2024 aikana korkotaso on kääntynyt laskuun.

Maailmantalous

Epävarmuus maailmantaloudessa ja on kasvanut viime kuukausina. Syynä tähän on erityisesti geopoliittisten jännitteiden kasvaminen, Venäjän hyökkäyssodan edelleen jatkuminen Ukrainassa, Lähi-Idän laajentunut sotatilanne sekä epäillyt näihin liittyvät hybridioperaatiot. Kummankaan kriisin kesto aika, eikä pitkäaikaiset vaikutukset, ei ole täysin tiedossa.

Valtiovarainministeriön syksyllä 2024 antaman ennusteen mukaan maailmantalouden näkymät ovat edelleen monijakoiset. Toisaalta Yhdysvaltojen ja nousevien talouksien vahva veto jatkuu edelleen. Yhdysvaltojen presidentinvaalien tulos voi Euroopan näkökulmasta lisätä epävarmuutta maailmantalouteen. Euroalueen talouskehitys on taas vaatimatonta. Kiinan talousnäkymät ovat haastavat ja kotimaisen kysynnän ollessa vaimeaa ja kuluttajien luottamuksen alamaissa. Toisaalta Kiinan heikko valuutta (juan) tukee vientimarkkinoita. Intian talouskasvu jatkuu nopeana erityisesti palveluiden kannattamana. Sotatalouden oloissa Venäjällä inflaatio on kiihtynyt nopeasti ja taloutta vaivaa ankara työvoimapula. Energiamarkkinoiden tilanne on ollut melko vakaa huolimatta Lähi-Idän kriisiin liittyvistä riskeistä.

Julkisyhteisöt

Julkisen talouden tilanne on nyt huolestuttavampi kuin hallitusohjelmaa tehdessä. Talouskasvu on seisahtunut ehkä odotettua pidemmäksi aikaa ja monet eri tekijät, muun muassa hallitusohjelman määräämät investointiohjelma, korkomenot sekä turvallisuuteen liittyvät hankinnat,

kasvattavat julkisen sektorin alijäämää. Hallituksen talous- ja finanssipolitiikan linja nojaa menosopeutukseen ja työllisyyttä edistäviin rakenteellisiin uudistuksiin. Samaan aikaan veroaste kuitenkin laskee ja uusia julkista taloutta heikentäviä päätöksiä, kuten varainsiirtoveron muutokset, valmistellaan. Myös sopeutustoimien määrä on kutistunut jonkin verran alkuperäisistä tavoitteista.

Riskit odotettua heikommasta työllisten määrän lisäyksestä sekä talouskasvusta ovat suuret. Jo nyt tiedetään, että hallituksella on viimeistään puoliväliriihessä edessään ikäviä päätöksiä. Sama koskee myös kuntia. Kuntien talousjohtajat ennakoivatkin kuntatalousohjelman ennusteen mukaisesti talousnäkömiensä nopeaa heikentymistä ja uusien sopeutustoimien tarpeen voimakasta kasvua.

Vuonna 2023 kokonaisuudessaan kuntakenttä pysyy vielä kohtuullisen vahvalla tasolla, koska poikkeukselliset soteuudistuksen verohäntien vahvistamat maan keskiarvoluvut piilottavat sen, että kunnittaiset vaihtelut talouden tilassa ovat huomattavan suuret. Tilanne alkaa näkyä kunnissa toden teolla vuonna 2024 ja siitä eteenpäin talouskasvun ollessa vaimeata ja poikkeuksellisten veroerien sekä valtionosuuksien leikkausten jäädessä pois kuntien tilityksistä.

Koko maan ennusteessa on aiempaa epäloogisempaa vaihtelua kuntien kesken. Väestön muutokset (kasvu tai vähentyminen), kaventunut tehtäväkenttä, ikärakenteen muutos ja toteutunut soteuudistuksen rahoituslainsäädännön soveltaminen on jakanut kunnat uudelleen.

Kuntien talouden ennakoidaankin heikkenevän vuonna 2024 niissä kunnissa, joissa toteutuvat sekä yleisen heikon taloudellisen tilanteen aiheuttava verotulojen vähentyminen että valtionosuuksien suuri vähentyminen. Erityisesti valtionosuudet vähenevät monissa maakunnissa, jotka olivat perustaneet yhteisen sote-kuntayhtymän, jollainen Pohjois-Karjalakin on, tehostaakseen toimintaa.

Pohjois-Karjalan kuntien taloudet joutuvat hyvinvointialueuudistuksen toteutuksen tuoman muutoksen jälkeen TE-palveluiden tuottamisvastuusta tulevaan haasteeseen vuoden 2025 alusta. Pohjois-Karjalan kuntien valtionosuus on nousemassa n. 130 milj. euroon vuoden 2024 n. 111 milj. eurosta (Kuntaliitto syyskuu 2024). Ennakkokäsityksen mukaan TE-palveluihin saatava valtionosuusrahoitus ei ole maakunnassa riittävällä tasolla. Tyypillistä näissä valtion toteuttamissa uudistuksissa on, että rahoitus ei todellisuudessa osoittaudu täysimääräiseksi lupauksista huolimatta. Tämä tarkoittaa toteutuessaan sitä, että kunnat joutuvat rahoittamaan osan toiminnasta nykyisestä rahoituspohjastaan.

Lisäksi on huomioita, että samaan aikaan, kun valtio osoittaa Pohjois-Karjalan kunnille 28,6 milj. euroa (ennuste syyskuu 2024) valtionosuutta TE-palveluiden toteutukseen, niin maakunnan kuntien valtionosuudet kasvavat kokonaisuudessaan vain 18,8 milj. euroa. Käytännössä muilla kriteereillä saatava valtionosuus vähenee 9,8 milj. euroa. Juuan kunnan valtionosuuden lisäys TE-palveluihin on 0,8 milj. euroa ja valtionosuuden kokonaismuutos 0,6 milj. euroa, eli muilla kriteereillä saatava valtionosuus pienenee 0,2 milj. euroa. Useat Pohjois-Karjalan kunnat ovatkin korottamassa tuloveroprosenttia vuodelle 2025.

Pohjois-Karjala

Lähde: Trendit 2/2024.

Pohjois-Karjalan talouden kehitys korreloi luonnollisesti yleiseen talouskehitykseen maailmalla ja Suomessa. Tilastokeskuksen suhdannetietojen mukaan Pohjois-Karjalan yritysten liikevaihtosumma laski 75,6 milj. euroa eli 1,8 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Oleellista oli kuitenkin, että kehityskuva parani vuoden 2024 aikana verrattuna edellisen vuoden lopun tilanteeseen. Vuoden 1. neljänneksellä liikevaihto vielä laski (4,8 %), mutta alkoi kasvaa 2. neljänneksellä (1,1 %). Alkuvuoden tilannetta rasittivat myös laajat työtaistelut. Rakentamisen alavire jatkuu edelleen. Kasvulukuja on löytynyt mm. palvelualoilta, joskin maltillisina. Korkojen ja inflaation laskun odotetaan piristävän taloudellista toimintaa. Rahoituksen saatavuus on edelleen monelle yritykselle suuri haaste ja rajoittaa yritysten investointimahdollisuuksia.

Joensuun seutukunnan yritysten liikevaihto lasku ensimmäisellä vuosipuoliskolla 1,7 %. Maaliskuun lakot supistivat merkittävästi yritysten liikevaihtoa alkuvuonna. Toinen kvartaali antoi kuitenkin jo viitteitä paremmasta tilanteesta. Viennin kehitys on ollut myönteistä Joensuun seudulla erityisesti muovituotteiden osalta.

Pielisen Karjalassa yritysten liikevaihto supistui alkuvuonna (1,2 %), mutta on loppuvuonna elpynyt. Erityisesti teollisuuden liikevaihdon elpyminen on ollut nopeaa loppuvuoteen 2023 verrattuna. Myönteistä on myös elintarviketeollisuuden ja majoitus- ja ravitsemistoiminnan tasaisen kasvun jatkuminen. Lieksassa rekisteröityjen yöpymisten määrä kasvoi ensimmäisellä vuosipuoliskolla 18 %. Erityisen ilahduttavaa on ollut keskieuropalaisten matkailijoiden määrän kasvu. Nurmeksessa Bomban järvisiiven avaus näkyy matkailijamäärän kasvuna. Myös puun käsittely (sahaus, höyläys, kyllästys) oli toisella vuosikvartaalilla jo kasvussa. Vaikka yritysten liikevaihdot kääntyivät kasvuun, on kasvu edelleen haurasta.

Keski-Karjalan seutukunnan yritysten liikevaihto supistui ensimmäisellä vuosipuoliskolla n. 10,9 milj. euroa erityisesti teollisuuden osalta. Teollisuudessa ja rakentamisessa tehtiin merkittäviä henkilöstövähennyksiä. Kasvua nähtiin metsätaloudessa ja puunkorjuussa sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnassa. Positiivista on, että Puhoksen pakastekuivausinvestointi on etenemässä.

Juuan kunta

Juuan kunnan toimintaan ja talouteen vuodelle 2025 ja siitä eteenpäin vaikuttaa merkittävästi valtion päättämät hyvinvointialue- ja TE-palvelut uudistukset. TE-uudistus siirtyy tuotantoon vuoden 2025 alusta ja siihen saatu valtionosuusrahoitus ei kohtuullisella todennäköisyydellä ole riittävällä tasolla.

Hyvinvointialue-uudistukseen liittyvä lain määrittämä kolmevuotinen SOTE-kiinteistöjen vuokra-aika päättyy vuoden 2025 lopussa. Neuvottelut jatkosopimuksista käydään vuonna 2025. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteen takia kaikki sote-vuokrat tulot ja yhtiöön siirrettävien kiinteistöjen kustannukset jäävät pois kunnan tuotoista ja kuluista sekä poistoista. Varsin todennäköistä on kuitenkin se, että kaikkia nyt vuokralla olevia tiloja ei Hyvinvointialue enää vuokraa vuoden 2025 jälkeen. Nämä tilat kustannuksineen jäävät todennäköisesti Juuan kunnan tuloslaskelmaan kustannuksien osalta ja taseeseen omaisuutena.

Rahoitus

Vuoden 2025 valtionosuudet kasvavat n. 0,6 milj. euroa vuoteen 2024 verrattuna ollen n. 2,7 milj. euroa. TE-palveluiden rahoituksena valtionosuus lisääntyy n. 0,8 milj. euroa, mutta muilla kriteereillä saatava valtionosuus vähenee n. 0,2 milj. euroa. Juuan kunnan valtionosuus nousee vuodelle 2025 n. 650 euroon / asukas. Vuonna 2024 valtionosuus on n. 430 euroa / asukas.

Juuan kunnanvaltuusto päätti 4.11.2024 § että veroprosentteja ei muuteta vuodelle 2025. Kunnallisveron ennustetaan olevan vuonna 2025 n. 5,8 milj. euroa ja nousevan v. 2026 6,0 milj. euroon. Kiinteistöveron vaikuttaa sekä kiinteistöselvitys että kiinteistöverouudistus toteutuessaan, mutta tässä vaiheessa sen ennustetaan olevan n. 1,5 milj. euroa. Yhteisöveron tuoton ennustetaan vaihtelevan 1,3–1,5 milj. euron välillä vuosina 2025–2027. Ennusteeseen vaikuttaa yleisen taloudellisen tilanteen kehitys.

Taulukko: Juuan kunnan verotuloennuste 2023–2026, tuhatta euroa ilman tehtyjä veronkorotuspäätöksiä, Kuntaliitto, syyskuu 2024, luvuissa ei inflaatiokorjausta

TILIVUOSI	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Verolaji						
Kunnallisvero	11 416	5 605	5 874	5 783	6 014	6 035
<i>Muutos %</i>	-0,1	-50,9	4,8	-1,5	4,0	0,3
Yhteisövero	2 668	1 553	1 347	1 365	1 453	1 533
<i>Muutos %</i>	-5,3	-41,8	-13,3	1,3	6,5	5,5
Kiinteistövero	1 288	1 309	1 532	1 534	1 534	1 534
<i>Muutos %</i>	6,5	1,6	17,1	0,1	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	15 372	8 467	8 753	8 682	9 001	9 101
<i>Muutos %</i>	-0,5	-44,9	3,4	-0,8	3,7	1,1

Suunnitelmavuodet 2026–2027

Merkittävin yksittäinen suunnitelmavuosiin vaikuttava tekijä on Sote-kiinteistöihin liittyvä yhtiöittämissopimus vuoden 2026 alusta lukien ja lakisääteisen vuokrauskauden päätyminen vuoden 2025 lopussa. Yhtiöön siirrettävien kiinteistöjen vuokratuotot ja toimintakulut sekä poistot poistuvat kunnan tuloslaskelmasta vuoden 2025 jälkeen. Neuvottelut jatkosopimuksista käydään vuonna 2025.

Mikäli kiinteistöjä jää tyhjäksi ja niitä ei siirretä yhtiöön poistuvat vuokratuotot, mutta kustannukset jäävät kunnan vastuulle. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kaikki sote-kiinteistöjen vuokratuotot poistuvat kunnalta. Vuoden 2024 arvioitu vuokratulo sote-kiinteistöistä on 1,9 milj. euroa. Huomioon tulee ottaa, että myös yhtiöön siirtyvien kiinteistöjen kustannukset ja poistot jäävät pois kunnan tuloslaskelmasta. Tämä tulee vaikuttamaan vuosien 2025 ja 2026–2027 laskelmien vertailukelpoisuuteen.

Erityisen ongelman muodostavat ne sote-kiinteistöt ja tilat, joita Hyvinvointialue ei enää vuokraa vuoden 2026 alusta lukien. Näiden kiinteistöjen ja tilojen osalta kustannukset jäävät kunnalle ilman tuloja, jos niitä ei saada vuokrattua muuhun käyttöön tai otettua omaan käyttöön vähentämällä muita tiloja.

Tähän varaudutaan talousarviovuosina jatkamalla linjaa, jossa kustannuksia pyritään vähentämään vuosina 2026–2027. Todellisuudessa lukema täsmentyy todelliseksi vuosittain talousarviovalmistelussa. Taloussuunnitelmavuodet tehdään alustavina suunnitelmina.

1.3 Väestö ja työllisyys

Väestö

Väestöennuste laaditaan vuosittain ja siinä otetaan huomioon aikaisempi kehitys ja arvioidaan kehityksen suuntaa tuleville vuosille. Väestöennuste antaa kehitysnäkymän, jonka avulla kunnat ja niiden palvelualueet voivat mitoitaa palvelunsa ja niiden vaatimat kustannukset talousarviovuodelle, taloussuunnitelmavuosille sekä pidemmällekin aikavälille.

Pohjois-Karjalan väestö

Vuoden 2024 tammi-lokuun väestönmuutosten ennakkotiedon mukaan elokuun 2024 väestömäärä oli 161 662 henkilöä, (lähde Tilastokeskus väestömuutosten ennakkotieto).

Väestön määrän muutoksen merkittävimmät selittäjät ovat kuolleisuuden enemmisyys suhteessa syntyneisiin ja nettomaahanmuutto Suomeen. Keskeinen piirre on 7–15-vuotiaiden määrän vähentyminen muutamalla tuhannella henkilöllä ja yli 75-vuotiaiden määrän lisääntyminen n. 4 000 henkilöllä vuosikymmenen loppuun mennessä.

Taulukko: Pohjois-Karjalan väestöennuste 2024–2030, Tilastokeskus 2024 ennuste

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Yhteensä	162 015	161 591	161 094	160 611	160 139	159 686	159 241
0 - 6	7 912	7 727	7 662	7 527	7 365	7 319	7 325
7 - 12	9 300	8 951	8 535	8 194	7 928	7 611	7 374
13 - 15	5 155	5 190	5 130	4 986	4 873	4 762	4 528
16 - 18	4 991	5 029	5 095	5 233	5 262	5 201	5 063
19 - 49	57 480	57 745	57 944	58 209	58 452	58 771	59 050
50 - 64	29 809	29 007	28 333	27 732	27 139	26 744	26 516
65 - 74	25 248	25 013	24 822	24 358	24 006	23 503	22 899
75 -	22 120	22 929	23 573	24 372	25 114	25 775	26 486

Taulukko Pohjois-Karjalan väestön ennakkomuutostilasto vuosi 2024, Tilastokeskus

	2024Q1	2024Q2	2024Q3
Elävänä syntyneet	258	232	252
Kuolleet	575	525	485
Luonnollinen väestönlisäys	-317	-293	-233
Kuntien välinen tulomuutto	1 490	1 731	2 804
Kuntien välinen lähtömuutto	1 718	2 223	2 765
Kuntien välinen nettomuutto	-228	-492	39
Kunnan sisäinen muutto	3 620	3 808	3 910
Maahanmuutto Suomeen	550	298	711
Maahanmuutto Suomeen Pohjoismaista	6	8	10
Maahanmuutto Suomeen EU-maista	40	27	35
Maastamuutto Suomesta	36	60	70
Maastamuutto Suomesta Pohjoismaihin	5	3	19
Maastamuutto Suomesta EU-maihin	17	17	36
Nettomaahanmuutto	514	238	641
Kokonaisnettomuutto	286	-254	680
Väestönlisäys	-31	-547	447
Väkiluvun korjaus	-42	-24	-20
Kokonaismuutos	-73	-571	427
Väkiluku	162 248	161 677	162 104

Juuan kunnan väestö

Juuan väkiluvun vähentyminen ja ikääntyminen jatkuu ennusteen mukaan tulevina vuosina.

Ennakkotiedon mukaan Juuan kunnan väestön määrä on syyskuun 2024 lopussa 4172 henkilöä. Vuoden 2023 lopussa määrä oli 4259 henkilöä.

Suurin syy alkuvuoden muutokseen on kuolleisuuden (39 henkilöä) ja syntyneiden (6 henkilöä) erotus. Kuntien välinen lähtömuutto oli tulomuuttoa pienempi alkuvuonna.

Juuan kunnan osalta haasteita väestön vähentyessä aiheuttaa myös ikärakenteen muutos, joka muuttaa tulevaisuudessa kunnan asukkaiden palvelurakenteita ja -tarpeita. Eläkkeellä olevien henkilöiden määrä tulee lisääntymään ja lasten ja työikäisen väestön osuus laskee.

Juuan kunnan väestöennuste 2024–2030, Tilastokeskus väestöennuste 2024

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Yhteensä	4168	4081	3998	3920	3847	3779	3716
0 - 6	135	127	125	121	116	117	113
7 - 12	149	153	143	139	132	122	120
13 - 15	101	91	83	76	83	79	77
16 - 18	115	108	99	89	79	75	70
19 - 49	949	930	920	916	906	896	884
50 - 64	990	935	883	846	798	762	731
65 - 74	900	903	906	892	882	866	845
75 -	829	834	839	841	851	862	876

Juuan kunnan väestön ennakkomuutostilasto vuosi 2024, Tilastokeskus

	2024Q1	2024Q2	2024Q3
Elävänä syntyneet	3	3	1
Kuolleet	23	16	23
Luonnollinen väestönlisäys	-20	-13	-22
Kuntien välinen tulomuutto	31	37	44
Kuntien välinen lähtömuutto	26	46	82
Kuntien välinen nettomuutto	5	-9	-38
Kunnan sisäinen muutto	78	77	81
Maahanmuutto Suomeen	5	4	1
Maahanmuutto Suomeen EU-maista	2	0	0
Maastamuutto Suomesta	0	1	0
Nettomaahanmuutto	5	3	1
Kokonaisnettomuutto	10	-6	-37
Väestönlisäys	-10	-19	-59
Väkiluvun korjaus	3	0	-2
Kokonaismuutos	-7	-19	-61
Väkiluku	4 252	4 233	4 172

Huoltosuhde

Juuan kunnan taloudellinen huoltosuhde nousee vuosittain korkeammalle tasolle tulevaisuudessakin. Huoltosuhteella tarkoitetaan alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden

määrä sataa työkäistä (15–64-vuotiaat) kohti. Juuan kunnan huoltosuhde luku oli v. 2022 lopussa 94,5. Kokomaan huoltosuhdeluku on 62,3. Juuan kunnan huoltosuhteen ennustetaan olevan 108 vuonna 2025 ja nousevan lähes 128 vuosikymmenen loppuun mennessä.

Huoltosuhde taulukko (Tilastokeskus)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Juuka	94,1	97,5	100,0	104,7	108,8	113,8	117,5	121,6	125,4	127,8

Pohjois-Karjala työllisyyskatsaus (TEM)

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen alueella oli syyskuun lopussa 9225 (v.2023 8 838) työtöntä työnhakijaa, joista 500 oli lomautettuna. Vuoden takaiseen verrattuna työttömien määrä oli 387 henkilöä (4,8 %) suurempi. Pitkäaikaistyöttömänä oli 3541 henkilöä, jossa lisäystä edelliseen vuoteen 9,2 %. Lomautukset vähenivät edelliseen vuoteen nähden 177 henkilöllä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (71 279 henkilöä) oli 12,9 %. Vuosi sitten työttömien osuus työvoimasta (71 079 henkilöä) oli 12,4 %.

Koko maassa työttömien määrä oli syyskuun lopussa n. 279 700, josta lomautettuja 19 120. Työttömien määrä lisääntyi vuoden kuluessa n. 29 940 henkilöllä (12 %). Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli 10,4 %, vuotta aikaisemmin osuus oli 9,4 %.

Pohjois-Karjalassa Työ- ja elinkeinotoimistossa oli syyskuun aikana haettavana 962 työpaikkaa (v. 2023 2 497) työpaikkaa, mikä on 1 535 työpaikkaa (61,5 %) vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Syyskuussa ilmoitettiin haettavaksi 556 (v. 2023 1 459) uutta työpaikkaa. Kuukauden aikana haettavaksi ilmoitettujen työpaikkojen kokonaismäärä väheni 903 paikalla (61,3 %) edellisestä vuodesta. Syyskuun lopussa TE-toimistossa oli avoinna 454 työpaikkaa, joista yli puolet oli erilaisia Sote-alan tehtäviä. Juuan kunnassa oli syyskuun lopussa avoinna 14 työpaikkaa.

Laaja työttömyys kasvoi 309 henkilöllä. Laajan työttömyyden eli työttömien työnhakijoiden ja työvoimapalveluissa olleiden yhteismäärä oli syyskuun lopussa 12 907 mikä on 309 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Syyskuun lopussa työvoimapalvelujen piirissä oli yhteensä 3 682 henkilöä (5,2 % työvoimasta), mikä on 78 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin ja 116 henkilöä enemmän kuin kuukautta aikaisemmin elokuun lopussa.

Aktivointiaste kuvaa työvoimapalveluissa olevien (3 682) osuutta työttömien ja palveluissa olevien yhteismäärästä (12 907). Pohjois-Karjalan aktivointiaste oli syyskuun lopussa 28,5 %, joka on yhtä suuri kuin koko maan keskimääräinen aktivointiaste. Korkeimmat aktivointiasteet olivat Kainuussa (39,4 %) ja Pohjanmaalla (35,3 %). Matalin aktivointiaste oli Uudellamaalla (25,3 %).

Uusia työpaikkoja ilmoitettiin syyskuussa eniten terveydenhuoltoalan tehtäviin, kiinteistöhuoltoon, myyntitehtäviin, moottoriajoneuvojen korjaukseen, hitsaukseen, siivousalalle ja avustaviin tehtäviin maa- ja vesirakentamisessa sekä keittiötyössä.

Pohjois-Karjalassa työttömien määrä väheni vuoden takaiseen aikaan verrattuna kuudessa kunnassa, suhteellisesti eniten Outokummussa -12,9 % (54 henkilöä) ja Heinävedellä -9,6 % (12

henkilöä). Lieksassa vähennys oli -5,5 % (36 henkilöä), Ilomantsissa -4,8 % (11 henkilöä), Kiteellä -2,9 % (16 henkilöä). Kontiolahdella työttömien määrä väheni kahdella ja Tohmajärvellä yhdellä henkilöllä. Muissa maakunnan kunnissa työttömien määrä lisääntyi, suhteellisesti eniten Juuassa 17,7 % (44 henkilöä), Nurmeksessa 11,9 % (48 henkilöä) ja Joensuussa 8,8 % (399 henkilöä).

Työttömien osuudet työvoimasta olivat suurimmat Juuassa (17,6 %), Lieksassa (16 %) Kiteellä ja Rääkkylässä (14,7 %) Tohmajärvellä (14,6 %), Outokummussa (14,4 %). Alin osuus oli Kontiolahdella (7,7 %).

Taulukko: Pohjois-Karjalan työpaikkojen jakautuminen toimialoihin, Tilastokeskus

	2020	2021	2022
Toimialat yhteensä	58 837	60 593	61 055
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	3 141	3 144	3 105
B Kaivostoiminta ja louhinta (05-09)	208	174	176
C Teollisuus (10-33)	8 335	9 385	9 361
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)	202	191	192
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito (36-39)	317	339	335
F Rakentaminen (41-43)	3 574	3 905	3 834
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	5 688	5 751	5 751
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	2 435	2 478	2 457
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	1 896	2 119	2 114
J Informaatio ja viestintä (58-63)	1 372	1 454	1 558
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)	590	589	582
L Kiinteistöalan toiminta (68)	495	506	528
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	2 149	2 188	2 176
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	3 779	4 060	3 938
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)	3 673	3 380	3 378
P Koulutus (85)	4 861	5 122	5 336
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	12 542	12 258	12 730
R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	957	1 029	1 038
S Muu palvelutoiminta (94-96)	1 607	1 627	1 614
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön (97-98)	250	197	156
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (99)	26	28	28
X Tunteamaton	740	669	668

Juuan kunnan elinkeinorakenne

Toimialoittain työpaikkoja on eniten Juuassa erilaisissa julkisissa palveluissa (julkishallinto, sosiaali- ja terveystyö ja koulutuspalvelut). Teollisuus on Juuan toinen merkittävä työpaikkapalvelualue. Teollisuuden työpaikkojen määrä vuonna 2022 lisääntynyt edellisestä vuodesta.

Toimialoista julkishallinto, koulutus ovat pysyneet entisellä tasolla, sosiaali- ja terveystyötoimen työpaikkojen määrä on laskenut verrattuna edellisiin vuosiin. Tukku- ja vähittäiskaupan palvelualueen työpaikkojen määrää on pysynyt parin edellisen vuoden tasolla.

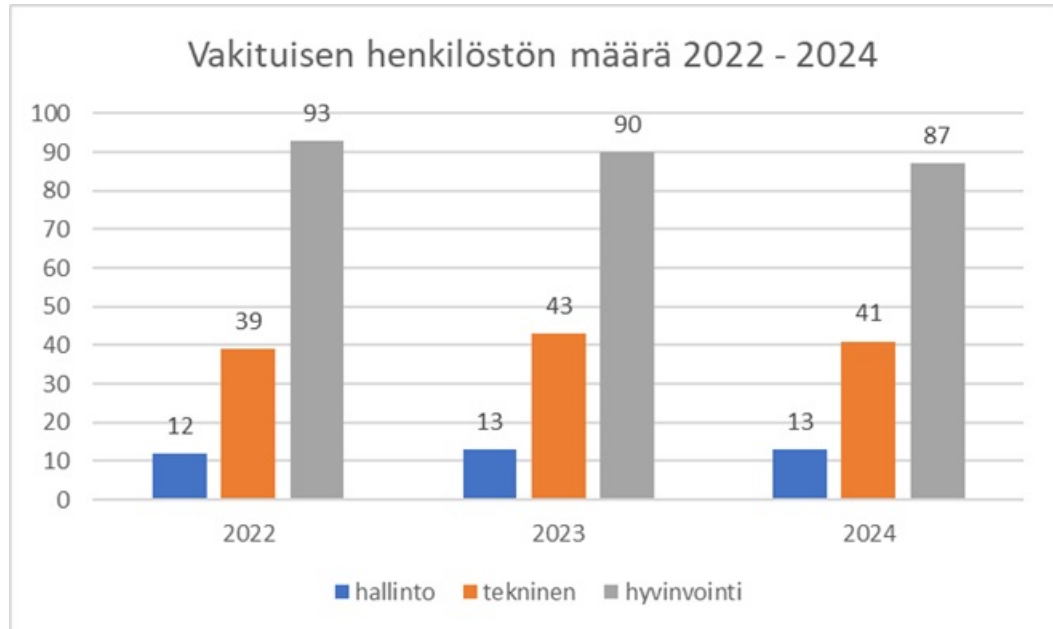
Taulukko: Juuan kunnan työpaikkojen jakautuminen toimialoihin, Tilastokeskus

	2020	2021	2022
Toimialat yhteensä	1322	1349	1338
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	141	136	126
B Kaivostoiminta ja louhinta (05-09)	5	4	9
C Teollisuus (10-33)	231	276	296
D Sähkö-, kaas- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)	3	3	4
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito (36-39)	8	8	7
F Rakentaminen (41-43)	55	61	57
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)	125	129	128
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	51	64	67
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	44	42	37
J Informaatio ja viestintä (58-63)	3	5	3
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)	4	2	2
L Kiinteistöalan toiminta (68)	13	13	13
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	7	11	13
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	53	57	57
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)	87	79	75
P Koulutus (85)	83	73	70
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	337	311	297
R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	11	15	19
S Muu palvelutoiminta (94-96)	35	37	38
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön (97-98)	3	1	1
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (99)	0	0	0
X Tuntematon	23	22	19

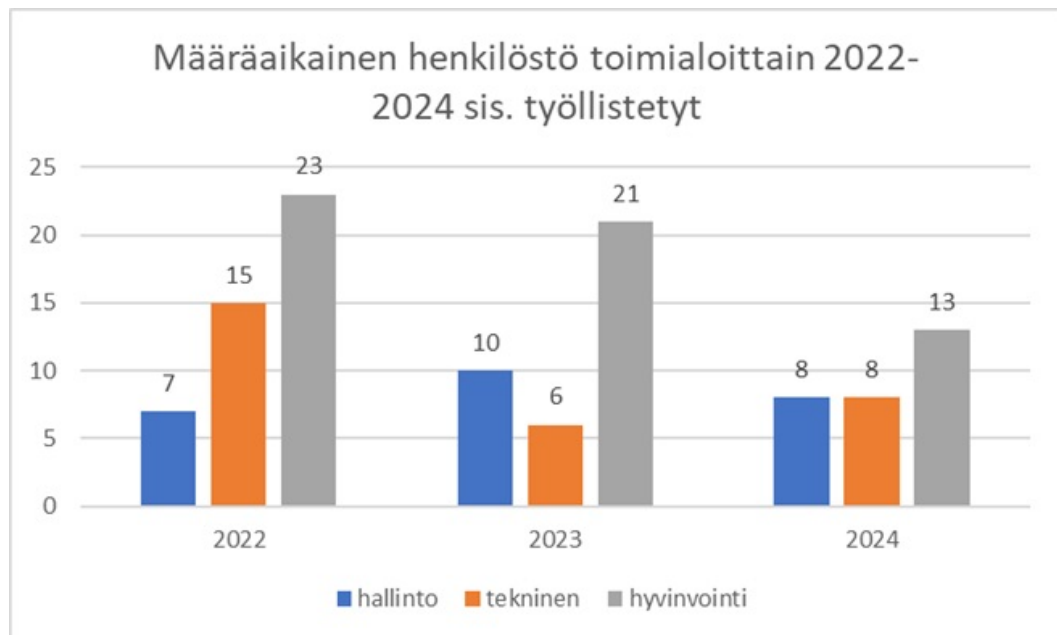
1.4 Henkilöstö

Kunnan vakituisen henkilöstön määrä on laskenut viimeisten vuosien aikana. Vuodesta 2022 vuoteen 2024 vakituisen henkilöstön määrä on laskenut 3 henkilöllä. Lokakuun lopussa 2024 kunnan palveluksessa oli yhteensä 141 vakituista työntekijää.

Kaavio: Vakituisen henkilöstön määrä 2022–2024 palvelualoittain

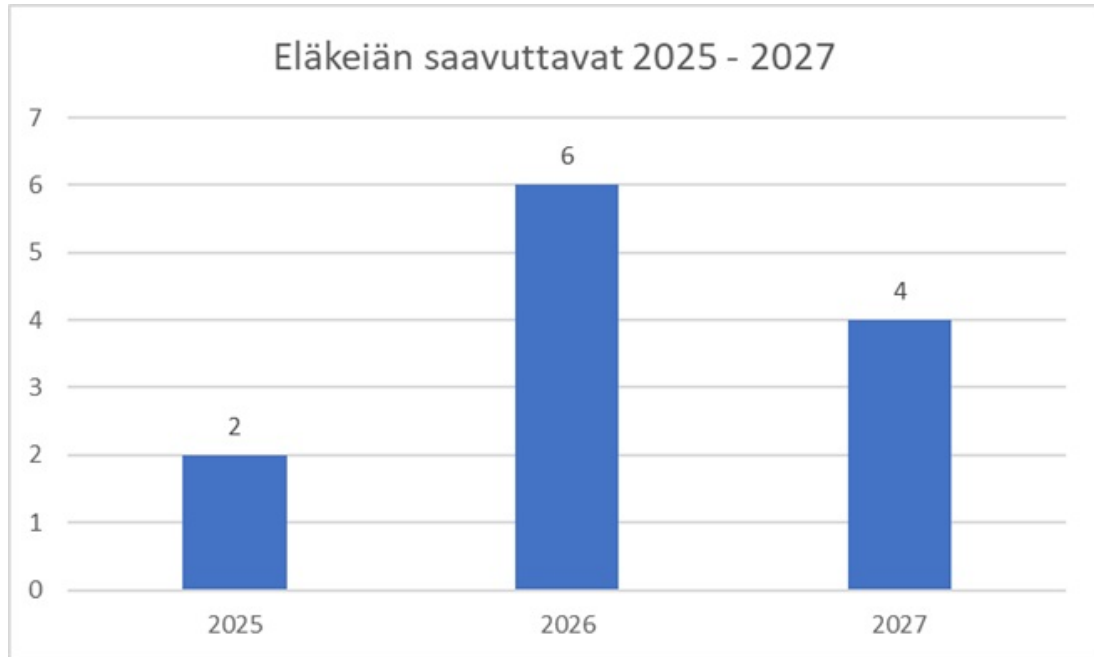

Kaavio: Määräaikaisen henkilöstön määrä 2022–2024 palvelualoittain

Määräaikaisen henkilöstömäärän tarkastelussa tulee huomioida, että henkilöstömäärä vaihtelee kuukausitasolla määräaikaisten ja sijaisten tarpeen vaihdellessa. Määräaikaista henkilöstöä on palkattu pääsääntöisesti vain vakinaisen henkilökunnan sijaisiksi esim. virkavapaiden, työlomien, sairauslomien sekä vuosilomien ajalle. Määräaikaista henkilöstöä on ollut kunnan palveluksessa vuonna 2024 lokakuun loppuun mennessä keskimäärin 29 henkilöä kuukaudessa, josta työllistettyjen osuus on ollut 6 henkilöä.

Kaavio: Eläkeiän saavuttavat 2024–2025

Eläkeikä on henkilökohtainen ja se vaihtelee ja on nykyisellään noin 64–65 vuotta ja eläkeikä nousee vuosivuodelta ja 10 v päästä se on yli 66 vuotta. Lisäksi jokainen voi itse päättää eläkkeelle jäämisen tarkan ajankohdan, joten taulukko eläkeiän saavuttavista ja eläkkeelle siirtyvistä on suuntaa antava.

Eläkepoistumaa ja muuta henkilöstöpoistumaa peilataan palvelutarpeiden kehitykseen ja toimintaympäristön muutoksiin. Tällä mahdollistetaan toimintojen tarkastelu siten, että henkilöstöresursseja uudelleenorganisoimalla palvelut voidaan tuottaa jatkossakin tehokkaasti.

Vakanssin avautuessa tulee arvioida, miten vakanssin suhteen on tarkoituksenmukaisinta menetellä, huomioiden myös palvelutarpeen kehitys tuleville vuosille.

Osa-aikaisia työsuhteita käytetään, kun se on toimintojen ja tehtävien järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisinta. Osa-aikaisia palvelusuhteita syntyy kuntaan pääasiassa osa-aikaeläkkeelle siirtymisten myötä.

Hallintosäännön mukaisesti kunnanjohtaja myöntää toistaiseksi voimassa olevien virkojen ja toimien täyttöluvat.

Määräaikaistehtävien perusteena on oltava laissa (työsopimuslaki tai laki kunnallisesta viranhaltijasta) tarkoitettu perusteltu syy; työn luonne, sijaisuus, harjoittelu tai muu näihin rinnastettava syy sekä muu kunnan toimintaan tai suoritettavaan työhön liittyvä peruste.

Määräaikaisuuden peruste on aina mainittava työsopimuksessa tai virkamääräyksessä. Ennen ulkopuolisten sijaisten palkkaamista on aina selvitettävä sisäiset tehtäväjärjestelymahdollisuudet kyseisen sijaisuuden hoitamiseksi. Sijaisia palkataan vain, jos tehtävien hoito sitä välttämättä vaatii.

2 Strategia

2.1 Kuntastrategia

Kuntalain 37 § mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

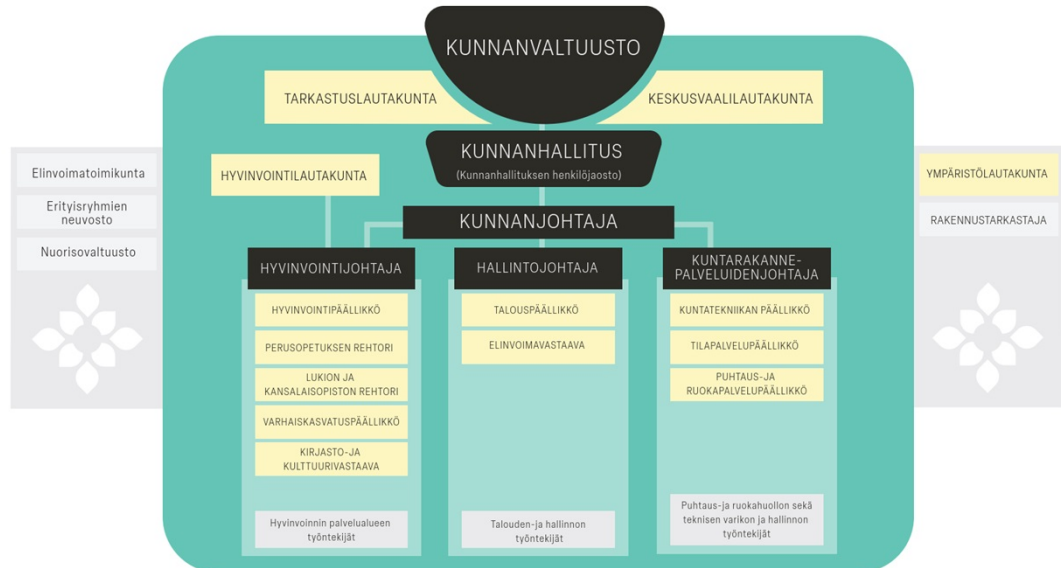
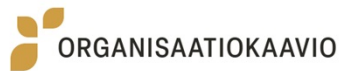
- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalaissa on säädetty, että kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Uusi kuntastrategia vuosille 2022–2026 on valmistunut syksyllä 2022. Juuan kuntastrategia on yleissuunnitelma, joka keskeisesti ohjaa kunnan päätöksentekoa, suunnittelua ja kehitystä. Vuoden 2023 talousarvion toiminnalliset tavoitteet on johdettu kuntastrategiasta.

Strategian keskeiset tavoitteet ovat:

- Elinvoiman kehittäminen
- Hyvinvoinnin edistäminen
- Osallisuuden ja viestinnän vahvistaminen
- Vastuullisuuden korostaminen ja osaava omistajaohjaus

3 Juuan kunnan organisaatorakenne

Valtuusto päättää kunnan koko johtamisjärjestelmästä. Siihen kuuluu mm. organisaatorakenne ja miten toimivalta ja tehtävät jaetaan eri toimijoiden kesken. Kunnan hallinnon ja toiminnan järjestäminen on määrätty kunnan hallintosäännössä.

Vuoden 2024 talousarviokirjan organisaatorakenne on rakennettu kuvaamaan hallintosäännössä vahvistettua toimielin- ja henkilöstöorganisaatiota. Kunnan johtaminen jakautuu poliittiseen- ja ammattijohtamiseen.

Kunnan poliittisia toimielimiä ovat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, lautakunnat ja henkilöstöjaosto.

Lisäksi kuntalaisten vaikuttamistoimieliminä ovat erityisryhmien neuvosto ja nuorisovaltuusto (kuntalaki 27 ja 28 §). Lisäksi kunnassa on elinvoimatoimikunta. Edellä mainittujen lisäksi hallitus voi perustaa muitakin toimikuntia ja vaikuttamistoimielimiä.

Henkilöorganisaatiossa kunta jakaantuu palvelualueittain hallinnon, teknisen ja hyvinvoinnin kokonaisuuksiin. Palvelualueet jakaantuvat vastuualueisiin, palveluyksiköihin ja toimintayksiköihin.

4 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta

Talousarvion rooli on tärkeä kunnan talouden ja toiminnan ohjauksen välineenä. Talousarvion laadintaohjeen on tarkoitus antaa konkreettisia ohjeita talousarvion valmistelua varten. Talousarviossa- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan valtuuston hyväksymät sitovat tavoitteet.

Kuntalain 14 § mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kuntastrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista, varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen taloussuunnitelmakaudella.

Talousarviossa- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteiden tulee olla joko sanoin tai numeroin mitattavissa olevia. Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että kunnan strategia ja sen tavoitteet toteutuvat ja edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa palvelualueille sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat. Lisäksi hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan huomioida brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat

Talousarvion hyväksyminen ja rakenne

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittavat siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvaavat edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on

käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Juuan kunnan taloussuunnitelman suunnittelukausi on kolme vuotta. Taloussuunnitteluvuodet esitetään koko kunnan tasolla. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen; ainoastaan alijäämän kattamiseksi esitetyt toimenpiteet ovat sitovia. Juuan kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Taloussuunnitelmavuosille 2026–2027 kohdistuu poikkeuksellisen paljon epävarmuutta aiheuttavia tekijöitä. Ajanjaksolla ollaan uudistamassa valtionosuuksien laskenta vuoden 2027 alusta ja vuoden 2026 alusta on ns. sote-kiinteistöt oltava siirrettyinä yhtiöön tuloineen ja kustannuksineen. Sote-vuokrasopimukset päättyvät vuoden 2025 lopussa ja osa kiinteistöistä jäänee kuntien vastuulle

4.1 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus

Valtuuston nähden sitovia eriä ovat:

- Palvelualueiden tavoitteet
- Palvelualueiden toimintakate
- Investointien nettomenot hankkeittain
- Verotulot ja valtionosuudet
- Rahoituserät

Kunnanhallitukseen ja lautakuntiin nähden sitovia eriä ovat toimielinten alaisten vastualueiden osalta toiminnalliset tavoitteet ja toimintakate. Mikäli toiminnalliset tavoitteet ja toimintakate ovat ristiriidassa ensisijaisesti sitova on toimintakate.

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisuus Tilivelvollisia ovat:

- Kunnanhallituksen ja muiden kunnan toimielimien jäsenet,
- Kunnanjohtaja, hallintojohtaja, kuntarakennepalveluiden johtaja, hyvinvointijohtaja
- taluspäällikkö, hyvinvointipäällikkö, rehtori, varhaiskasvatuspäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, tilapalvelupäällikkö, puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö ja rakennustarkastaja

Sijoitustoiminnan perusteet ohjeessa annetaan perussäännöt kunnan varojen sijoittamiselle.

Leasing-rahoituksen käyttö

Kunnan hankinnoissa ei tule lähtökohtaisesti käyttää leasing-rahoitusta. Leasingin käyttö on mahdollista, jos se on kokonaistaloudellisesti edullisempi vaihtoehto, mutta se vaatii luvan taluspäälliköltä tai kunnanjohtajalta. Poikkeuksen leasingin käyttöön muodostaa Meidän IT ja talous Oy (Meita), jossa tuotteiden omistusoikeus ei siirry kunnalla. Näissäkin hankinnoissa tulee määrärahojen salliessa suosia laitehinnan maksamista kerralla.

Lainanottovaltuus

Vuoden 2023 investointien taso on noin 1 000 000 euroa. Investointien rahoituksen turvaamiseksi kunnanhallitukselle myönnetään 1 500 000,00 euron lainanottovaltuus pitkäaikaisten lainojen osalta. Lisäksi kassavaihtelujen vuoksi kunnanhallitukselle myönnetään enintään 3 000 000,00

euron yhtäaikainen lainanottovaltuus lyhytaikaisten lainojen osalta. Kunnanhallitus voi delegoida lainanottovaltuuden toteuttamisen.

4.2 Määrärahat sitovuustasoittain

Talousarvion 2025 määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

	sitovuus 1	tuloarviot	määrärahat	toimintakate
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Valtuuston palvelualue	n	5 000	99 346	-94 346
Hallinnon palvelualue	n	680 893	3 460 639	-2 779 746
Kuntarakenteen palvelualue	n	7 187 632	5 385 601	1 802 031
Hyvinvoinnin palvelualue	n	684 955	9 529 656	-8 844 701
Ympäristölautakunta	n	35 000	333 868	-298 868
Tarkastuslautakunta	n	0	27 529	-27 529
TULOSLASKELMAOSA		8 593 480	18 836 639	-10 243 159
Verotulot		8 693 000		8 693 000
Valtionosuudet		2 776 370		2 776 370
Korkotuotot		59 800		59 800
Muut rahoitustuotot		373 750		373 750
Korkomenot			48 000	48 000
Muut rahoitusmenot				
INVESTOINTIOSA				
Investointien määrärahat yht.			1 001 000	
RAHOITUSOSA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset		1 500 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset			736 842	
Lyhytaikaisten lainojen lisäykset		3 000 000		
Lyhytaikaisten lainojen vähennykset			3 000 000	
Oman pääoman muutokset		0	0	
Yht		24 996 400	23 622 481	
Vaikutukset maksuvalmiuteen			1 373 919	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		24 996 400	24 996 400	

5 Tuloslaskelmaosa talousarviossa

Sisäiset ja ulkoiset erät

Tuloarviot

Kokonaisuutena toimintatuottojen ennakoidaan kasvavan vuonna 2025 vuoden 2024 talousarviosta n. 0,24 milj. euroa. Tilinpäätöstieto 2023 ei ole täysin vertailukelpoinen johtuen kiinteistöjen myynnistä johtuvista vuokratulomuutoksista.

Käyttötaloudessa suurimmat ulkoiset toimintatuotot kertyvät mm. teollisuus- ja asuntotilojen sekä soten toimitilojen vuokratuloista, vesi- ja jätevesimaksuista ja puun myynnistä

Kunnan verotulojen ennustetaan nousevan verrattuna vuoden 2024 talousarvioon noin 3 %

Juuan kunnan valtionosuudet nousevat vuoteen 2024 nähden n. 0,6 milj. euroa. TE-palveluiden rahoitus lisää valtionosuutta n. 0,8 milj. euroa. Muiden kriteerien, kuten väestömäärän ja ikärakenteen, perusteella saatava valtionosuus laskee n. 0,2 milj. euroa.

Menoarviot

Vuodelle 2025 toimintakulut nousevat TA2024 18,5 miljoonasta eurosta 18,8 milj. euroon (+1,6 %).

Kunnan toimintojen kustannusrakenteissa vaikuttaa TE-palveluiden tuottamisvastuu vuoden 2025 alusta lukien.

Kunta-alan palkkasopimusta varten on varattu 2 % palkankorotusvara talousarvioon, joka sisältyi kunnanhallituksen antamaan raamiin. Lopullinen KVTES sopimus vuodelle 2025 ei ole tiedossa.

Henkilöstömenojen kokonaisuudessaan ennakoidaan olevan n. 8,1 milj. euroa. Muutos johtuu pääasiassa työllistämistoiminnan loppumisesta kunnissa sekä aiempaa varovaisemmista varauksista tilapäiseen työvoimaan.

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakate vuodelle 2025 on 10,24 milj. euroa ja muuttuu vain hieman vuoden 2024 talousarvion toimintakatteesta 10,18 milj. euroa.

Vuosikatteen ennakoidaan olevan n 1,61 milj. euroa, joka riittää vuoden 2025 poistoennusteen 1,61 milj. euroa kattamiseen.

Tilikauden tulos ja yli-/alijäämä

Tilikauden tuloksen ennakoidaan jäävän lähelle nolla, noin 3 600 euroa positiiviseksi. Poistoerojen tulouttamisen jälkeen ennakoidaan tilikauden 2025 tuloksen jäävän noin 0,3 milj. euroa ylijäämäiseksi.

5.1 Tuloslaskelma 2025 (sisäiset ja ulkoiset erät)

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2025	TP 2023	TA+MUUT. 2024	TOT 9/2024	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	4 173 865	3 921 464	2 677 982	4 307 814	9,9	4 317 814	4 317 814
MAKSUTUOTOT	200 408	232 674	135 717	196 832	-15,4	196 832	196 832
TUET JA AVUSTUKSET	373 142	275 469	271 347	251 398	-8,7	181 398	181 398
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 364 768	3 848 917	2 978 579	3 837 436	-0,3	2 617 436	2 617 436
TOIMINTATUOTOT	9 112 183	8 278 524	6 063 625	8 593 480	3,8	7 313 480	7 313 480
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-8 187 857	-8 399 504	-6 025 216	-8 067 179	-4,0	-7 832 998	-7 676 369
PALKAT JA PALKKIOT	-6 550 945	-6 776 950	-4 863 695	-6 582 660	-2,9	-6 390 031	-6 262 232
HENKILÖSIVUKULUT	-1 636 912	-1 622 554	-1 161 522	-1 484 519	-8,5	-1 442 967	-1 414 137
ELÄKEKULUT	-1 431 031	-1 427 870	-1 044 528	-1 288 640	-9,8	-1 252 839	-1 227 760
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-205 881	-194 684	-116 994	-195 879	0,6	-190 128	-186 377
PALVELUJEN OSTOT	-6 033 537	-5 666 834	-3 936 513	-6 410 280	13,1	-6 316 309	-6 189 970
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 754 177	-1 862 255	-1 271 239	-1 711 006	-8,1	-1 676 786	-1 643 236
AVUSTUKSET	-761 902	-861 387	-640 025	-1 001 402	16,3	-975 904	-938 384
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 789 698	-1 665 993	-1 224 293	-1 646 772	-1,2	-1 597 724	-1 565 767
TOIMINTAKULUT	-18 527 172	-18 455 973	-13 097 287	-18 836 639	2,1	-18 399 721	-18 013 726
TOIMINTAKATE	-9 414 989	-10 177 449	-7 033 661	-10 243 159	0,6	-11 086 241	-10 700 246
VEROTULOT	8 466 717	8 419 000	6 261 864	8 693 000	3,3	9 001 000	9 102 000
5000 Kunnan tulovero	5 605 340	5 510 000	4 085 736	5 794 000	5,2	6 014 000	6 035 000
5100 Kiinteistövero	1 308 630	1 600 000	1 088 777	1 534 000	-4,1	1 534 000	1 534 000
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	1 552 747	1 309 000	1 087 350	1 365 000	4,3	1 453 000	1 533 000
VALTIONOSUUDET	3 248 513	2 008 050	1 597 150	2 776 370	38,3	2 776 340	3 159 179
5501 Kunnan peruspalv.valt.osuus	541 533	-1 038 638	-756 572	-248 900	-76,0	-248 920	-248 920
5502 Verotul perust valt.os.tasaus	1 823 390	2 129 417	1 603 008	2 243 300	5,3	2 243 300	2 627 000
5701 Opet ja kult.toimen muut valt.	-114 060	-88 163	3 183	23 670	-126,8	23 660	22 700
5890 Verotulomenetysten kompensointi	997 650	1 005 434	747 531	758 300	-24,6	758 300	758 399
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	233 462	35 000	74 634	59 800	70,9	58 574	57 400
MUUT RAHOITUSTUOTOT	407 828	376 877	396 071	373 750	-0,8	372 669	372 669
KORKOKULUT	-27 536	-80 500	-12 282	-48 000	-40,4	-56 385	-55 257
MUUT RAHOITUSKULUT	-34 570	-34 563	-25 926	0	-100,0	-5	-5
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	579 183	296 814	432 497	385 550	29,9	374 853	374 807
VUOSIKATE	2 879 424	546 415	1 257 850	1 611 761	195,0	1 065 952	1 935 740
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 787 501	-1 800 680	-1 306 951	-1 608 150	-10,7	-1 175 986	-1 144 468
TILIKAUDEN TULOS	1 091 923	-1 254 265	-49 101	3 611	-100,3	-110 034	791 272
POISTOERON MUUTOS	-74 340	331 270	250 240	281 800	-14,9	276 143	270 620
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	737 583	-922 995	201 139	285 411	-130,9	166 109	1 061 892

5.2 Rahoituslaskelma

	TP 2023	TA+MUUT. 2024	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	2 879 424	546 415	1 611 761	195,0	1 065 952	1 935 740
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-211 808	0	-6 260		-6 260	-6 260
	2 667 616	546 415	1 605 501	193,8	1 059 692	1 929 480
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-969 255	-879 000	-1 001 000	9,9	-720 000	-370 000
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	429 000	0	6 260		6 260	6 260
	-540 255	-879 000	-994 740	9,2	-713 740	-363 740
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 127 361	-332 585	610 761	-294,2	345 952	1 565 740
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	27 981	0	0		0	0
	27 981	0	0		0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET				-15,8		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	2 000 000	1 500 000	-25,0	0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 093 996	-1 093 996	-736 842	-32,6	0	0
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-357 130	0	0		0	0
	-1 451 126	906 004	763 158	-15,8	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	370 125	0	0		0	0
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	1 202	0	0		0	0
SAAMISTEN MUUTOS	309 723	0	0		0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1 449 481	0	0		0	0
	-768 430	0	0		0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 191 575	906 004	763 158	-15,8	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-64 214	573 419	1 373 919	145,7	345 952	1 565 740

6 Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto muodostaa oman toimielimen hallintosäännön mukaisesti. Kunnanvaltuuston tehtävistä säädetään kuntalaissa.

Hallintosääntöuudistuksessa valtuusto eriytettiin hallinnon alta itsenäiseksi toimielimeksi organisaatorakenteessa. Aiemmin valtuuston kustannukset maksettiin hallinnon alaiselta kustannuspaikalta. Jatkossa valtuuston asiat kirjataan omalle alueelleen. Hallinnon palvelualue vastaa edelleen valtuustoasioiden valmistelusta.

Kunnanvaltuuston menojen kasvuun vaikuttaa sisäisten vuokrien kasvu. Kunnantalon piha-alue on kunnostettu, joka lisäsi poistojen kautta pääomavuokraa.

Käyttötalouden

010 KUNNANVALTUUSTON PALVELUALUE	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
0100 KUNNANVALTUUSTON VASTUUALUE					
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	9 000	20 000	5 000	5 000	5 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-104 770	-93 595	-99 346	-98 294	-96 329
Toimintakate (Netto)	-95 770	-73 595	-94 346	-93 294	-91 329
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-104 770	-93 595	-99 346	-98 294	-96 329

7 Kunnanhallitus

7.1 Hallinnon palvelualue

Hallinnon palvelualue sisältää keskushallintopalvelut, elinvoima- ja työllisyyspalvelut, ympäristöterveydenhuollon (palvelusopimus HVA) sekä kunnan maaseututoimen (palvelusopimus Liperi).

Keskushallintopalveluiden vastuualue vastaa kunnanvaltuuston ja -hallituksen käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta, talous- ja palkkahallinnosta sekä yhteispalvelupisteestä ja postituksesta. Lisäksi vastuualue hoitaa kunnan toimintojen rahoituksen keskeiset elementit kuten kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöveroasiat. Keskushallintopalveluiden vastuualueelle kuuluu myös työnantajan ja työntekijöiden välinen yhteistoiminta (yhteistoimintaelin), pääluottamushenkilöiden toiminnan kulut ja työsuojeluorganisaation toiminta (työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutetut) sekä valtiollisten vaalien, aluevaalien ja kunnallisvaalien järjestämisen tulot ja kustannukset. Ympäristöterveyden huolto sisältää hyvinvointialueen ympäristöterveydenhuollon sopimuksen kustannukset n. 0,18 milj. euroa.

Elinvoima- ja työllisyyspalveluiden vastuualueeseen kuuluu luoda alueen yrityksille toimiva ja tuottava toimintaympäristö. Aluetta kehittävät hankkeet ja yritysten kanssa tehtävä yhteistyö on isossa osassa elinkeinotoiminnassa. Vuonna 2024 elinkeinotoimessa toimii yksi vakituinen työntekijä. Oman elinkeinotoiminnan rahoittamisen lisäksi elinkeinotoiminnan vastuualueelle kuuluu myös kunnan maaseututoimi. Juuan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtäviä hoitaa

yhteistoimintasopimuksen perusteella Joensuun seudun maaseutupalvelut. Yhteistoiminta-alueen hallinnosta vastaa Liperin kunta ja tehtävien hoidosta Liperin kunnan maaseutulautakunta. Elinkeinotoiminnan vastuualue sisältää myös kiintiölomituskorvaukset ja kunnan kompensaation eläinlääkärikäynteihin.

Vuoden 2025 alusta kunnille siirtyy valtiolta uutena toimintona TE-palvelujen tuottaminen, joka sijoittuu vastuualueelle 1110 Elinvoima- ja työllisyyspalvelut. TE-palvelut toteutetaan Pohjois-Karjalassa siten, että Joensuu kaupunki toimii vastuukuntana tuottaen pääosin alueen palvelut. Kukin kunta hoitaa itse maksuvelvoitteet maksuvastuidensa osalta. Te-palveluita rahoitetaan valtionosuuden lisäyksellä, joka Juuan kunnan osalta on n. 0,8 milj. euroa. Tästä n. 0,59 milj. euroa kuluu lakisääteisten palvelujen rahoitukseen, jotka tuottaa Joensuun kaupunki.

Strateginen painopiste: osallisuuden ja viestimisen vahvistaminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Keskushallintopalvelut		
Vaikuttamistoimielinten kohdalla vaikuttavuus lisääntyy	Aloitteiden ja lausuntojen määrä Kunnan viranhaltijat ja luottamushenkilöt osallistuvat aktiivisesti vaikuttamistoimielinten kokouksiin.	Hallintojohtaja
Uusien luottamushenkilöiden kouluttaminen valtuustokauden alussa	Valtuuston työskentelyn kehittäminen ja siihen liittyvä koulutus loppuvuonna 2025 (<i>Uusi valtuusto aloittaa kesäkuussa</i>).	Hallintojohtaja
Henkilöstökyselyn toteuttaminen	Henkilöstötyytyväisyys on korkealla tasolla. Mittarina henkilöstökyselyn tulos hyvällä tasolla. Vastausprosentti säilyy vähintään edellisen kyselyn tasolla tai lisääntyy edellisestä kyselystä.	Hallintojohtaja
Toimiva kuntakonsernin tiedonkulku ja vuorovaikutus	Kunnan edustaja osallistuu väh. 2 krt vuodessa tytäryhtiöiden hallitusten kokouksiin per yhtiö. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat kutsutaan kunnanhallitukseen säännöllisesti kuultavaksi.	Kunnanjohtaja
Kiinteistöyhtiön perustaminen	Kiinteistöyhtiön perustaminen ja toiminnan aloittaminen 2025.	Kunnanjohtaja
Osaava työvoima	Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> • Koulutuspäivät / henkilö • pätevien hakijoiden määrä 	Kunnanjohtaja, hallintojohtaja
Strateginen painopiste: Vastuullisuuden korostaminen ja osaava omistajaohjaus		
Talouden tasapainottamissuunnitelman laadinta	Suunnitelman laadinta vuosille 2026–2028 ja toiminnan kannattavuuden kääntyminen positiiviseksi.	Taluspäällikkö
Talouden tuntemuksen lisääminen	Ulkoisia tai sisäisiä koulutustilaisuuksia kuntataloudesta kunnanvaltuutetuille ja lautakunnan jäsenille vähintään 2 krt vuodessa	Taluspäällikkö

Elinvoima- ja työllisyyspalvelut

Strateginen painopiste: Elinvoiman kehittäminen,		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Yritysyhteistyön kehittäminen	Kunnan edustajien aktiivinen osallistuminen yrittäjätapahtumiin (6–8 yrittäjätapahtumaa) ja lisäksi vähä. 4 yhteistä hanke/palvelu/toiminto yhdessä Juuan yrittäjät Ry:n kanssa.	Kunnanjohtaja, Elinkeinopalvelut
Matkailusektorin kehittäminen	Matkailua edistäviin ja tukeviin hankkeisiin toteuttaminen. 1–2 hankkeeseen osallistuminen.	Elinkeinopalvelut
TE-palveluiden aloitus kunnassa	Juuan kunnan ja vastuukunta Joensuun välinen aktiivinen vuoropuhelu ja vakiintunut työskentely Pielisen-karjalan palvelualueen johdon ja Juuassa työskentelevien TE-palvelutyöntekijöiden kanssa.	Elinkeinopalvelut
Työkykykoordinaattoritoiminta alentaa palkkakulujensa verran työmarkkinatuen kuntaosuutta	Tavoitetaso n. 40 000 euroa. Toteutunut työmarkkinatuki v. 2025 verrattuna 2024 tasoon.	Elinvoima- ja työllisyyspalvelut
Kunnan myönteisen imagon vahvistaminen yhteistyössä strategisten kumppaneiden kanssa	Markkinointi, tapahtuma- tai viestintäkampanjat yhteistyössä yritysten kanssa vähintään 2 elinvoimaa markkinoivaa tapahtumaa vuodessa.	Elinvoima- ja työllisyyspalvelut
Tahkovaara -projektin läpivieminen	Tahkovaaraa koskevat neuvottelut Metsähallituksen ja yhteistyökumppaneiden kanssa onnistuneesti läpi. Rahoituskanavan etsiminen. Projektin aloitus saa päivämäärän.	Elinvoima- ja työllisyyspalvelut
Juuan satamahankkeen toteuttaminen	Asemakaava saa lainvoiman ja hanke myönteisen rahoituspäätöksen. Käytännön toimet alkavat.	Elinvoima- ja työllisyyspalvelut

Hallinnon palvelualue yhteensä

100 HALLINNON PALVELUALUE 1100 KESKUSHALLINTOPALVELUT	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	974 253	615 734	633 913	633 913	633 913
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-1 833 197	-1 650 457	-1 704 786	-1 675 115	-1 641 598
Toimintakate (Netto)	-858 945	-1 034 723	-1 070 873	-1 041 202	-1 007 685
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 833 197	-1 650 457	-1 704 786	-1 675 115	-1 641 598
100 HALLINNON PALVELUALUE 1110 ELINVOIMA- JA TYÖLLISYSPALV.	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	119 438	85 000	46 980	26 980	26 980
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-997 435	-1 062 665	-1 755 853	-1 775 572	-1 740 068
Toimintakate (Netto)	-877 997	-977 665	-1 708 873	-1 748 592	-1 713 088
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-997 435	-1 062 665	-1 755 853	-1 775 572	-1 740 068
100 HALLINNON PALVELUALUE YHTEENSÄ	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	1 093 691	700 734	680 893	660 893	660 893
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 830 632	-2 713 122	-3 460 639	-3 450 687	-3 381 666
Toimintakate (Netto)	-1 736 942	-2 012 388	-2 779 746	-2 789 794	-2 720 773
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 830 632	-2 713 122	-3 460 639	-3 450 687	-3 381 666

7.2 Kuntarakennepalvelut

Toiminnan kuvaus

Kuntarakennepalvelut jakaantuvat seuraaviin vastuualueisiin:

- hallintopalvelut
- kuntatekniikka
- tilapalvelut
- puhtaus- ja ruokapalvelut
- metsätilat
- vesihuoltolaitos (taseyksikkö)

Kuntarakennepalvelut vastaavat kunnan maankäytön suunnittelusta, yhdyskuntarakentamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta. Lisäksi palvelualue vastaa ilmasto- ja energia-asioista, valmius- ja varautumisasioista, puhtaus- ja ruokapalvelujen järjestämisestä, ja liikenne- ja kulkuväylien sekä satamien, kunnan rakennusten ja kiinteistöjen sekä virkistys- ja liikuntapaikkojen sekä vesihuoltolaitoksen ylläpidosta. Kuntarakennepalvelujen palvelualue on kunnanhallituksen alainen toiminto.

Kuntarakennepalvelujen keskeisimpänä tehtävänä on vastata toimivasta, turvallisesta, terveellisestä ja viihtyisästä elinympäristöstä teknisten verkostojen, asumisen, työssäkäynnin, palvelujen ja harrastamisen osalta. Palvelut tuotetaan suunnitelmallisesti vastaamaan toiminta-alueen laajuutta ja suhteutettuna käytettävissä oleviin resursseihin. Palvelualueesta riippumattomista syistä on suunnitelmallisesta työstä myös tarpeen poiketa. Toimintaa kuvaa siten kaksitasoisuus – akuutteihin tarpeisiin sekä pitkän aikavälin tarpeisiin vastaaminen.

Vuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste: Elinvoiman kehittämisen tukeminen ja toiminnan uudistaminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Tarjolla olevat tontit vastaavat kysyntään. Myynnin tehostaminen	Seurataan tonttikyselyitä sekä sitä onko niihin mahdollisuus vastata tarpeiden mukaan. Myyntikampanjan toteuttaminen.	Maankäyttö
Energian säästö HINKU/KETS-tavoitteiden mukaisesti	Energian kulutus pienempi kuin edellisellä vastaavalla jaksolla ja osallistuminen aktiivisesti HINKU/KETS-toimintaan.	Tilapalvelu, kuntatekniikka
Rakennusten tehostunut käyttöaste	Rakennusneliöiden määrä vähenee ja käyttöaste kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna	Tilapalvelu
Suunnitelmallinen metsätalous	Metsänhoitosuunnitelman päivittäminen	Metsätilat

Strateginen painopiste: Elinvoiman kehittämisen tukeminen ja toiminnan uudistaminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Kunnan ydintoimintojen ulkopuolella olevien kiinteistöjen ja asunto-osakkeiden myynti kiinteistöstrategian mukaisesti	Toteutuneet myynnit vähintään 2 kpl.	Tilapalvelut
Kaavoituksen tarkoituksenmukaisuus	AhmoVaaran asemakaava työn loppuun saattaminen. Valmistautuminen tonttimarkkinointiin AhmoVaaran alueella. Retulahden asemakaavan loppuun saattaminen.	Kaavoitus
Palvelutuotannon prosessien kehittäminen	Kaikki keskeiset ohjelmat ja suunnitelmat ovat ajantasaisia ja vastaavat 2020-luvun tarpeita.	Hallinto- tila- ja kuntatekniikan palvelut
Rakennuksiin kohdistuvien riskien analysointi	Sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevien rakennusten käyttötarkoituksesta neuvottelemisen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kanssa yhdessä hyvinvointipalveluiden kanssa. Maankäyttö- ja rakennussuunnitelman laadinta.	Hallinto- ja tilapalvelut
Siisti kuntaympäristö ja aktiivinen vuoropuhelu kuntalaisten kanssa	Kuntalaistilaisuudet ja tyytyväisyyskyselyn toteuttaminen	Tilapalvelut, kuntatekniikan palvelut
Yleisiä tiloja, liikuntapaikkoja sekä palvelutasoa koskevien suunnitelmien ajantasaistaminen	Suunnitelmien laadinta	Tilapalvelut, kuntatekniikan palvelut

Strateginen painopiste: Elinvoiman kehittämisen tukeminen ja toiminnan uudistaminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Maistuva ravintosuositukset täyttävä kouluruoka. Laadittu sisäiset sopimukset.	Käyttäjätyytyväisyys Pohjois-Karjalan kärkitasoa. Mittarina kouluruuan tyytyväisyyskysely (valtakunnallinen + sisäinen)	Ruokapalvelut
Siistit tilat. Laadittu sisäiset palvelusopimukset, missä määritellään kohteittain puhtauden taso ja laatuluokat.	Puhtauden mittaukset eri menetelmin (pintapuhtaus hygicult ja atp-mittarilla mittaus, sekä aistinvarainen seuranta). Määritetyn laatuluokan ja puhtauden tason toteutumisen seuranta. Asiakaspalautekyselyn toteuttaminen säännöllisin väliajoin.	Puhtauspalvelut
Vuotuinen metsähakkuiden määrä aiemmin vahvistetun metsätaloussuunnitelman mukainen	Tavoitetaso 12 000 kuutiota. Mittari toteutunut hakkuumäärä	Metsätilat

Kuntarakenteen palvelualue

610 KUNTARAKENTEEN PALVELUALUE 6100 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	413 886	252 918	278 155	278 155	278 155
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-308 745	-301 815	-317 262	-310 902	-304 684
Toimintakate (Netto)	105 141	-48 897	-39 107	-32 747	-26 529
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-2 058	-1 650	-1 320	-1 294	-1 268
Tehtävän kokonaiskustannukset	-310 802	-303 465	-318 582	-312 196	-305 952
610 KUNTARAKENTEEN PALVELUALUE 6250 PUHTAUS- JA RUOKAPALVELUT	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	1 244 883	1 147 660	1 282 607	1 282 607	1 282 607
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-1 188 944	-1 251 151	-1 272 737	-1 247 268	-1 222 321
Toimintakate (Netto)	55 939	-103 491	9 870	35 339	60 286
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-30 295	-8 900	-9 870	-9 673	-9 480
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 219 239	-1 260 051	-1 282 607	-1 256 941	-1 231 801
610 KUNTARAKENTEEN PALVELUALUE 6350 KUNTATEKNIIKAN VASTUUALUE	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	219 670	224 685	215 129	215 129	215 129
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-510 890	-502 784	-483 364	-473 695	-464 229
Toimintakate (Netto)	-291 220	-278 099	-268 235	-258 566	-249 100
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-287 492	-261 880	-226 710	-222 175	-217 732
Tehtävän kokonaiskustannukset	-798 382	-764 664	-710 074	-695 870	-681 961
610 KUNTARAKENTEEN PALVELUALUE 6400 KIINTEISTÖTOIMI	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	4 151 418	3 745 755	3 825 965	2 555 965	2 555 965
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 412 846	-2 388 125	-2 339 923	-2 220 275	-2 175 888
Toimintakate (Netto)	1 738 572	1 357 630	1 486 042	335 690	380 077
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-1 094 612	-1 231 910	-1 093 650	-671 777	-650 342
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 507 458	-3 620 035	-3 433 573	-2 892 052	-2 826 230

610 KUNTARAKENTEEN PALVELUALUE 6500 METSÄTILAT	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	407 543	502 388	722 388	732 388	732 388
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-186 345	-245 365	-266 285	-242 355	-237 498
Toimintakate (Netto)	221 197	257 023	456 103	490 033	494 890
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-13 592	-12 510	-10 210	-10 005	-9 805
Tehtävän kokonaiskustannukset	-199 937	-257 875	-276 495	-252 360	-247 303
610 KUNTARAKENTEEN PALVELUALUE 6510 VESIHUOLTOLAITOS	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	835 760	925 577	863 388	863 388	863 388
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-680 068	-738 026	-706 030	-691 914	-678 086
Toimintakate (Netto)	155 691	187 551	157 358	171 474	185 302
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-358 982	-283 830	-266 390	-261 062	-255 841
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 039 051	-1 021 856	-972 420	-952 976	-933 927
610 KUNTARAKENTEEN PALVELUALUE YHTEENSÄ	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	7 273 159	6 798 983	7 187 632	5 927 632	5 927 632
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-5 287 839	-5 427 266	-5 385 601	-5 186 409	-5 082 706
Toimintakate (Netto)	1 985 321	1 371 717	1 802 031	741 223	844 926
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-1 787 031	-1 800 680	-1 608 150	-1 175 986	-1 144 468
Tehtävän kokonaiskustannukset	-7 074 870	-7 227 946	-6 993 751	-6 362 395	-6 227 174

8 40 Hyvinvointilautakunta

8.1 Hyvinvoinnin palvelualue

Toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin Palvelualue jakaantuu vastuualueittain:

- Hallinto- ja tukipalvelut
- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Kansalaisopisto
- Kulttuuri- ja kirjastopalvelut
- Liikunta ja nuorisopalvelut

Hyvinvointijohtaja vastaa hyvinvointipalvelujen palvelualueen kokonaisuudesta ja vastuualuepäälliköt omilla vastuualueillaan.

Kunnanhallitus on päättänyt 12.2.2024 § 27 talouden tasapainottamistyön aloittamisesta. Talousarvioraamiksi asetettiin vuoden 2025 talousarvion valmistelulle 3 prosentin leikkaus käyttömenoihin. Talousarvion valmisteluun on tuonut haasteen annettu raami, palkkoihin varattava 2 prosentin korotusvaraus sekä sisäisten kustannusten kasvu 0,6 %. Sisäisten kustannusten kasvuun on ollut vaikuttamassa mm. kiinteistöjen lämmityksen ja ylläpidon kustannusten nousu, elintarvikkeiden raaka-aineiden kallistuminen sekä palkkakustannukset. Käyttömenojen leikkauksen lisäksi tuottojen osuus vähenee 3,1 %. Tähän vaikuttavat muun muassa vähentyneet varhaiskasvatuksen ja kansalaisopiston palvelumaksut sekä saatujen hankerahoitusten määrän pieneneminen.

4000 Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto- ja tukipalvelujen vastuualue sisältää määrärahat hyvinvointilautakunnan luottamushenkilötoimintaan, hyvinvointipalvelujen palvelualueen hallinto- ja toimistopalveluihin sekä kunnan myöntämiin hyvinvoinnin toiminta- ja kohdeavustuksiin. Vastuualue sisältää myös kunnan tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnot.

Vastuualueen talouden tasapainottamiseksi tehdyt toimenpiteet:

- Järjestöavustuksien määrärahoja vähennetty – 5 000 e. (Nuorten kesätyösetelien määräraha 4 000 e siirretty elinvoima- ja työllisyyspalvelujen yksikköön).

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE 4000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	184 861	276 410	306 766	306 766	306 766
Toimintamenot	-232 061	-340 160	-338 766	-335 909	-329 211
Toimintakate (Netto)	-47 200	-63 750	-32 000	-29 143	-22 445
Tehtävän kokonaiskustannukset	-232 061	-340 160	-338 766	-335 909	-329 211

4050 Varhaiskasvatus

Juuan varhaiskasvatusta järjestetään kahdessa päiväkodissa, joissa molemmissa on ryhmät alle 3-vuotiaille sekä 3–5-vuotiaille. Ahmovaarassa varhaiskasvatusta järjestetään ryhmäperhepäivähoitona. Lisäksi kaksi perhepäivähoitajaa toimii omassa kodissaan. Henkilöstörakennetta joudutaan jatkuvasti sopeuttamaan olemassa olevaan asiakasmäärään ja alueiden vaihtuviin tarpeisiin. Hanketoiminnalla tarjotaan lisätukea lasten ja henkilöstön toimintaan ja kehitetään varhaiskasvatuksen kansainvälisyyttä sekä edesautetaan koronasta palautumista. Hankkeista jatkuu tasa-arvohanke (noin 3 200 e).

Vastuualueen talouden tasapainottamiseksi tehdyt toimenpiteet:

- Vuorohoitoa sekä loma-aikojen varhaiskasvatusta järjestetään ainoastaan päiväkodissa kirkonkylällä
- Varhaiskasvatus tarjotaan ensisijaisesti päiväkodeista
- Yhteistyötä Lieksan kanssa Koli-Ahmovaaralla harkitaan tilannekohtaisesti
- Sijaismäärärahaa vähennetty

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE 4055 VARHAISKASVATUS	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	84 414	58 812	39 567	39 567	39 567
Toimintamenot	-1 733 790	-1 689 087	-1 693 579	-1 659 717	-1 626 522
Toimintakate (Netto)	-1 649 377	-1 630 275	-1 654 012	-1 620 150	-1 586 955
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 733 790	-1 689 087	-1 693 579	-1 659 717	-1 626 522

4060 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut säilyvät entisessä laajuudessaan. Omatoimikirjaston perustamista ja kustannuksia selvitetään. Omatoimikirjaston perustamisen selvitystyö on tässä vaiheessa perusteltua, kun kunnassa yleisesti ovien lukitus/kulunvalvontajärjestelmien uusimista suunnitellaan. Kirjastolla on tila käytettävissä esim. etätyön tekemiseen ja yhteistä tilaa tarjotaan tapahtumien järjestämiseen.

Lukemisen edistäminen säilyy painopistealueena.

”Taidemuodosta toiseksi - Minä, juukalainen” hanke siirtyy vuodelle 2025 (8 000 e).

Kulttuuripalvelut

Kulttuuri järjestetään entisessä laajuudessaan kaikenikäisille. Kulttuuripalvelut jatkavat tiivistä yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen, hoivakotien sekä muiden vapaa-aikapalvelujen toimijoiden kanssa. Jäsenyys Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkostossa jatkuu ja haemme uusia yhteistyön muotoja myös kunnan sisäisesti. Kulttuuritarjontaa hajautetaan edelleen myös kylille.

Vastuualueen talouden tasapainottamiseksi tehdyt toimenpiteet:

- Kirjaston aineistomäärärahaa vähennetään
- Kulttuuritapahtumien lehti-ilmoittelua vähennetään

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE 4060 KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	8 709	8 820	17 074	17 074	17 074
Toimintamenot	-400 862	-415 220	-393 331	-385 470	-377 754
Toimintakate (Netto)	-392 153	-406 400	-376 257	-368 396	-360 680
Tehtävän kokonaiskustannukset	-400 862	-415 220	-393 331	-385 470	-377 754

4105 Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetuksen järjestämisessä huomioidaan vähenevä oppilasmäärä. Talousarviokaudella selvitetään koulupäivän rakenteen ja harrastustoiminnan kehittämistarpeita sekä yhteensovittamista osana tuntijakomuutoksia. Hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen huomioidaan opetuksessa kokonaisvaltaisesti. Hankkeista jatkavat koulun kerhotoiminnan tukeminen (6 000 e), esi- ja perusopetuksen tasa-arvohanke (18 500 e) sekä Erasmus+ (noin 20 000 e).

Perusopetuksessa 1–9-luokilla järjestetään yhteensä 60,5 vuosiviikkotuntia vähemmän opetusta syksystä 2025 alkaen. Talousarviossa on huomioitu perusopetuksen tuntijakoon tulevat muutokset sekä mahdollinen tuleva perusopetuksen oppimisen tukiudistus.

Vastuualueen talouden tasapainottamiseksi tehdyt toimenpiteet:

- Tuntiresurssia karsitaan vastaamaan talousarvioraamin -3 %:n kulutavoitetta; määräaikainen luokanopettajan virka jätetään täyttämättä, 4 koulunkäynninohjaajan tehtävää jätetään täyttämättä, opetushenkilöstön ylityöosuutta vähennetään ja henkilöstön muita osa-aikaisuuksia hyödynnetään osana tavoitetta
- Käytännön tasolla opetustuntien käyttö vähenee osana lukuvuosisuunnittelua elokuusta 2025 alkaen jako- ja samanaikaisopetuksesta yleisopetuksessa, esi- ja luokanopetuksessa on yksi opetusryhmä vähemmän ja opetusryhmiä suurennetaan kauttaaltaan, erityisluokanopetuksen tuntikäyttöä tarkastellaan mahdollisuuksien mukaan pienemmäksi oppilasmäärien sen mahdollistaessa
- Valinnaisaineryhmiä, tukiopetusta ja muuta myöhemmin tarkentuvaa opetusta järjestetään vähemmän
- Tarvittaessa hankintoja ja koulun ulkopuolista oppimista rajataan henkilöstökulujen ohella painottamalla kulurakenteessa oppimista, opetusta ja opiskelun tukea ensisijaisena kulueränä
- Välipala on edelleen tarjolla ja sitä voivat ostaa kaikki halukkaat omakustannushintaan. Vuonna 2025 hinta tulee olemaan 1,40 e/kpl (säästö - 70 000 e).
- Koulukuljetuksen määrärahaa on vähennetty vuoden 2024 toteuman perusteella.

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE 4105 ESI- JA PERUSOPETUS	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrarahat					
Toimintatulot	281 447	220 910	205 515	205 515	205 515
Toimintamenot	-5 526 634	-5 382 072	-5 107 774	-5 005 604	-4 905 485
Toimintakate (Netto)	-5 245 187	-5 161 162	-4 902 259	-4 800 089	-4 699 970
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 526 634	-5 382 072	-5 107 774	-5 005 604	-4 905 485

4115 Lukiokoulutus

Lukio-opetuksessa kehitetään oppimisen erityistä tukea. Sähköisen ylioppilastutkinnon tutkintorakenteen uudistusta, digioppimisympäristöjä ja sähköisten koekäytänteiden kehittämistyötä jatketaan ja laitekantaa päivitetään määrärahojen mukaisesti. Lukiomarkkinointia tehdään tehostetusti oppilasmäärän säilyttämiseksi. Heinäveden, Polvijärven ja Outokummun lukioiden kanssa tehdään yhteistyötä mm. opetuksen suunnittelussa ja tarvittaessa järjestämisessä. Hankehakuja toteutetaan pääasiassa em. lukionelikon yhteistyönä. Hankkeilla tarjotaan lisätukea opiskelijoiden oppimiseen ja kehitetään lukion kansainvälisyyttä.

Vastuualueen talouden tasapainottamiseksi tehdyt toimenpiteet:

- Tuntiresurssia karsitaan vastaamaan talousarvioraamin -3 %:n toimintamenotavoitetta; henkilöstön osa-aikaisuutta hyödynnetään osana tavoitetta, opintojaksovuorottelua ja lukioyhteistyötä tiivistetään opintojaksojen yhteisessä järjestämisessä, tarvittaessa opetusryhmien kokoa kasvatetaan eri vuositasojen ryhmiä yhdistämällä
- Tarvittaessa hankintoja ja koulun ulkopuolista oppimista rajataan henkilöstökulujen ohella
- Tarjolla välipala 1,40 e/kpl hintaan. (säästö -10 000 e)

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE 4115 LUKIOKOULUTUS	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	30 341	42 514	21 856	21 856	21 856
Toimintamenot	-843 046	-848 310	-839 846	-823 046	-806 578
Toimintakate (Netto)	-812 705	-805 796	-817 990	-801 190	-784 722
Tehtävän kokonaiskustannukset	-843 046	-848 310	-839 846	-823 046	-806 578

4175 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toimintaa jatketaan monipuolisella kurssitarjonnalla. Kurssien järjestämisessä kokeillaan erilaisia järjestämisen tapoja. Kylien elinvoimaisuutta pyritään ylläpitämään ja huomioimaan osallistujamäärien minimeillä liikunnan ja kädentaitojen kursseilla. Talousarviokaudella opiston toiminnan tehokkuutta ja laajuutta kehitetään vastaamaan väestökehitystä ja opistojen yleistä kustannustasoa. Musiikissa yhteistöllisyyttä lisätään viemällä kursseja vanhuspalveluihin ja hoivakoteihin. Aikuisten taiteen perusopetuksen toteuttamista jatketaan ja arvioidaan sen toteuttamismahdollisuudet ja laajuus jatkossa seuraavan talousarviovalmistelun yhteydessä. Musiikkiopistoyhteistyö jatkuu Lieksan kaupungin musiikkiopiston kanssa.

Vastuualueen talouden tasapainottamiseksi tehdyt toimenpiteet:

- Henkilöstökuluja karsitaan vähentämällä tuntiopetusta ainealueittain; opetuksen karsinnan painopisteenä on ollut yksilöopetuksen vähentäminen, matkakustannuksia sisältävän opetuksen rajaaminen tai muuttaminen hybridiopetukseksi sekä muiden kalliiden toteutusten rajaaminen tai poisjättäminen kurssitarjonnasta
- kurssimaksuja korotetaan yleisen kustannustasonousun mukaisesti 1.8. alkaen

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE 4175 KANSALAIPOISTO	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	36 796	41 211	36 012	36 012	36 012
Toimintamenot	-470 574	-434 284	-429 631	-421 019	-412 604
Toimintakate (Netto)	-433 778	-393 073	-393 619	-385 007	-376 592
Tehtävän kokonaiskustannukset	-470 574	-434 284	-429 631	-421 019	-412 604

4200 Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen avulla tuetaan kuntalaisten osallisuutta sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Edullisilla ja monipuolisilla liikuntamahdollisuuksilla halutaan tarjota kuntalaisille löytää oma tapa liikkua. Liikuntapaikkojen uudet varaus- ja käyttömaksuperiaatteet ja niiden pohjalta päätetyt hinnat otetaan käyttöön 1.1.2025 alkaen.

Nuorisopalvelut

Perusnuorisotyötä toteutetaan sekä nuorisotilassa että verkossa. Nuorisotilojen toimintaa kehitetään edelleen siten, että se tavoittaisi monipuolisuudellaan mahdollisimman laajasti nuoria.

Koulunuorisotyö on siirretty liikunta- ja nuorisotyön vastuualueelle ja se on jatkossa osa kunnan nuorisotyötä resurssin tarkoituksenmukaisemman kohdentamisen ja työvuorosuunnittelun vuoksi. Nuorisotyön henkilöstöresurssia on vähennetty 0,6 htv. Jäljellä oleva resurssi toimii sekä nuorisotiloilla että koululla. Etsivään nuorisotyöhön on haettu Aluehallintovirastolta rahoitusta 0,6 htv. Tässä vähennystä on tehty 0,4 htv. Resurssi on suhteutettuna esille tulleeseen tarpeeseen.

Talouden tasapainottamiseksi tehdyt toimenpiteet:

- Nuorisotyön henkilöstöresurssin vähennys 0,6 htv
- Nuoriso- ja liikuntatilojen siivouksen vähentäminen
- Liikuntapaikkojen uudet varaus- ja maksuperusteet

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE 4200 LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	66 683	58 130	58 165	58 165	58 165
Toimintamenot	-759 618	-717 760	-726 729	-712 199	-697 943
Toimintakate (Netto)	-692 935	-659 630	-668 564	-654 034	-639 778
Tehtävän kokonaiskustannukset	-760 088	-717 760	-726 729	-712 199	-697 943

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE YHTEENSÄ	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	693 250	706 807	684 955	684 955	684 955
Toimintamenot	-9 966 584	-9 826 893	-9 529 656	-9 342 964	-9 156 097
Toimintakate (Netto)	-9 273 334	-9 120 086	-8 844 701	-8 658 009	-8 471 142
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 967 054	-9 826 893	-9 529 656	-9 342 964	-9 156 097

VUODEN 2025 TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Strateginen painopiste: Hyvinvoinnin edistäminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Terveellisen ravitsemustiedon lisääminen	- Ruokakasvatuksen työryhmä toimii kunnassa - Ruokakasvatuksen toimintamalli käytössä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa - Tervettä kasvua hankkeen tavoitteet toteutuvat kunnassa - Ravitsemukseen liittyviin asenteisiin ja olosuhteisiin vaikuttavaa neuvontaa, ohjausta ja opetusta annetaan eri tilaisuuksissa	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, hyvinvoinnin edistäminen
Päihdeasioiden systemaattinen puheeksi ottaminen matalalla kynnyksellä kunnan palveluissa	Puheeksi ottamisen malli käytössä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus
Turvallisuus näkyy arjen rakenteissa	- Kiva-koulumallin arviointi ja vertailu muihin kiusaamisen vastaisiin toimintamalleihin. Toimintaan valitaan vaikuttavin malli ja se on aktiivisessa käytössä perusopetuksessa - Yksiköiden turvallisuussuunnitelmat ja valmiussuunnitelmat päivitetty -Turvallisemman tilan ohjeet käytössä	Perusopetus Hyvinvointipalvelut Hyvinvointipalvelut
Oppilaiden tuen järjestäminen muuttuu lakiuudistuksen mukaiseksi	Oppilaiden tuen tasot määritellään uudelleen ja tehdään tarvittavat päätökset.	Rehtorit, hyvinvointijohtaja

Strateginen painopiste: Osallisuus ja viestintä		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Yhteisöllisyyden ja harrastamisen lisääminen kunnassa	- Selvitetään eri malleja, joilla lisätään kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja käyttöön otetaan vähintään 1 - lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen soveltuvien mallien ja hankkeiden käyttöönotto	Hyvinvointipalvelut

Strateginen painopiste: Vastuullisuus		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Toiminnan laajuus sekä resurssointi on mitoitettu huomioiden väestökehitys ja tarve	- Toiminnan ja talouden tasapainottamissuunnitelma tehty vuosille 2026–2027 - Henkilöstösuunnitelma tuleville vuosille tehty	Hyvinvointilautakunta
Hyvinvointipalveluiden toiminta on strategista ja suunniteltua. Tehdyt suunnitelmat muodostavat selkeän kokonaisuuden.	-Kunnan laaja hyvinvointisuunnitelma on laadittu vuosille 2025–2028 -Vapaa-aikapalveluilla on strategiset ohjaavat alasuunnitelmat kaikilla toiminnan osa-alueilla	Hyvinvointipalvelut

9 Ympäristölautakunta

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on

- valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista,
- huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta,
- osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuten niistä on säädetty.

Ympäristönsuojelu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa:

1. huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä,
2. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä,
3. huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista,
4. osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen,
5. antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille,
6. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa,
7. edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä
8. suorittaa muut sille johtosäännöllä määrätyt tehtävät. (Kuntaliitto 31.1.2017).

Talousarvio 2025

Tulojen suurimmat erät koostuvat rakennusvalvonnan keräämistä valvonta- ja tarkastusmaksuista (35 500 euroa). Toimintakuluista merkittävimmät ovat yksityistieavustukset tiekunnille 120 000 euroa, henkilöstökulut 124 450 euroa, josta tilapäinen palkkojen osuus 20 400 euroa ja ICT-palvelut 38 000 euroa. Tilapäistä henkilökuntaa tarvitaan kiinteistötietoselvityksen loppuun saattamiseksi.

Kokonaiskustannusten lasku nousu edelliseen vuoteen verrattuna on 13,2 %.

Vuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste: Elinvoiman kehittäminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Ympäristöasioiden vieminen lähemmäksi kuntalaista	Säännöllinen tiedotus lautakunnan alaisesta toiminnasta. Rakennusvalvontaa ja ympäristövalvontaa koskevat tilaisuudet vähintään 2 krt vuodessa.	Ympäristöviranomaistehtävät
Sähköisen lupapalvelun käytön tehostaminen	Sähköisten lupien osuus luvista 100 %	Rakennusvalvonta
Luvat käsitellään viikon kuluessa luvan saapumisesta	Lupien käsittelyaika	Rakennusvalvonta

Ympäristölautakunta yhteensä

510 YMPÄRISTÖVIRANOMAISTEHTÄVÄT 5100 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU Tuloarviot ja määrärahat	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Toimintatulot	43 083	52 000	35 000	35 000	35 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-312 469	-366 716	-333 868	-294 412	-270 506
Toimintakate (Netto)	-269 386	-314 716	-298 868	-259 412	-235 506
Tehtävän kokonaiskustannukset	-312 469	-366 716	-333 868	-294 412	-270 506

10 Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää,
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta,
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi,
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2025

Talouden ja toiminnan tarkastelu	viranhaltijoiden, johtavien luottamushenkilöiden, sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kuuleminen, osavuosikatsaukset ja tilinpäätökset	arvioinnin työohjelman noudattaminen
Tilintarkastusyhteisön sopimus	seurataan sopimusehtojen noudattamista - laskutus ja tarkastuspäivät tilintarkastajan väliraportti	2 krt/tilikausi 2 krt/tilikausi
Talouden seuranta	Lautakunnan oman talouden seuranta	2 krt/tilikausi
Koulutus	tarkastuslautakunnan jäsenten kouluttautuminen - uudet / vanhat jäsenet, tiedonsiirto	tarpeen mukaan
Seuranta	Aiempien arviointikertomusten huomioiden seuranta	1 krt/tilikausi
Sidonnaisuusilmoitukset	sidonnaisuusilmoitusten seuranta	2 krt/tilikausi
Itsearviointi	Ovatko arviointikertomuksen kysymykset/kommentit hyödyttäneet palvelualueita ja päätöksentekoa? Millaisia kehitystarpeita arviointikertomuksessa on?	palautteen pyytäminen

910 HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS YHTEENSÄ

	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-24 879	-28 381	-27 529	-26 955	-26 422
Toimintakate (Netto)	-24 879	-28 381	-27 529	-26 955	-26 422
Tehtävän kokonaiskustannukset	-24 879	-28 381	-27 529	-26 955	-26 422

Koko kunta yhteensä

KUNTA YHTEENSÄ	TP 2023	TA 2024	KH 2025	SV1 2026	SV2 2027
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatulot	9 112 183	8 278 524	8 593 480	7 313 480	7 313 480
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-18 527 172	-18 455 973	-18 836 639	-18 399 721	-18 013 726
Toimintakate (Netto)	-9 414 989	-10 177 449	-10 243 159	-11 086 241	-10 700 246
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalentumiset	-1 787 501	-1 800 680	-1 608 150	-1 175 986	-1 144 468
Tehtävän kokonaiskustannukset	-20 314 674	-20 256 653	-20 444 789	-19 575 707	-19 158 194

11 Investoinnit

Investoinnit	TS2025	TS2026	TS2027
Investoinnit yhteensä	1 001 000	780 000	370 000
Tilapalvelut	TS2025	TS2026	TS2027
Liikunta- ja kulttuuritalo	392 000		
Kirjasto	20 000		
Kunnantalo		200 000	
Varavoimakone liikunta- ja kulttuuritalo. Lukio.		20 000	
Kulunvalvonta	50 000	60 000	
Tilapalvelut yhteensä	462 000	280 000	0
Liikenneväylät ja yleiset alueet	TS2025	TS2026	TS2027
Tien/kadun peruskorjaussuunnittelu	10 000	10 000	10 000
Tien/kadun peruskorjaus		150 000	150 000
Konekeskus, kunnossapitokalusto		70 000	
Liikenneväylät ja yleiset alueet yhteensä	10 000	230 000	160 000
Vesihuoltolaitos	TS2025	TS2026	TS2027
Pumppaamo v/jv, korjaaminen ja päivitys	30 000	30 000	30 000
Teollisuusalue vesijohtojen saneeraus	94 000		
Teollisuusalue jätevesiviemärien saneeraus	250 000		
Tien/kadun vesijohdon ja viemärin saneeraus suunnittelu		10 000	10 000
Tien/kadun vesijohdon saneeraus		40 000	40 000
Tien/kadun viemärin saneeraus		60 000	60 000
Vesi- ja viemäriverkon kartoitus	50 000		
Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma	20 000		
Vesihuoltolaitos yhteensä	444 000	140 000	140 000
Tekninen hallinto	TS2025	TS2026	TS2027
Maa-alueiden hankinta	50 000	70 000	70 000
Maa-alueiden myynti			
Tekninen hallinto yhteensä	50 000	70 000	70 000
Hallinnon palvelualue	TS2025	TS2026	TS2027
Kotisivujen uusiminen	35 000		
Palkkajärjestelmän uusiminen		60 000	
Hallinnon palvelualue yhteensä	35 000	60 000	0
Investoinnit yhteensä	1 001 000	780 000	370 000

12 Vesihuoltolaitos-taseyksikkö

Toiminnan kuvaus

Vesihuoltolaitos tuottaa oman toiminta-alueensa sekä Nunnanlahden vesiosuuskunnan toiminta-alueiden asiakkaille laadullisesti määräykset täyttävää talousvettä sekä huolehtii yhdyskuntajätevesien ja sakokaivolietteiden puhdistamisesta asetusten ja ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti. Lisäksi laitos huolehtii esimerkiksi elintarviketeollisuuden tarvitsemista vesihuollon palveluista erillisten toimitussopimusten mukaisesti. Vesihuoltolaitos toimii kunnan kirjanpidollisena taseyksikkönä, joten sille määritetään talousarvion laadinnassa tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja investointisuunnitelma.

Vuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste: Toiminnan tehostaminen ja taloustilanteen parantaminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Energian kulutuksen väheneminen	Sähkön kulutuksen seuranta ja vertailu edelliseen ajanjaksoon	Vesihuoltolaitos
Vuotovesien määrän väheneminen	Käsitellyn ja laskutetun jätevesimäärän suhdetta verrataan edelliseen mittausajanjaksoon	Vesihuoltolaitos
Talouden tasapainottaminen	Vesihuoltolaitoksen perimien taksojen tarkastelu suhteessa vesihuoltolakiin.	
Vesihuoltolaitoksen hallussa olevan infran riskikartoitus	Riskikartoitus tehtynä	

Talousarvion tuloslaskelma 2025

VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ	TP 2023	TA+MUUT. 2024	TOT 9/2024	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
LIIKEVAIHTO	835 615	925 577	587 922	863 243	-6,7	863 243	863 243
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	0	6 299	0		0	0
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	145	0	11	145		145	145
MATERIAALIT JA PALVELUT	-481 973	-503 584	-356 248	-476 821	-5,3	-467 283	-457 935
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-158 577	-185 094	-117 051	-158 838	-14,2	-155 661	-152 547
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-158 577	-185 094	-117 051	-158 838	-14,2	-155 661	-152 547
PALVELUJEN OSTOT	-323 396	-318 490	-239 198	-317 983	-0,2	-311 622	-305 388
HENKILÖSTÖKULUT	-193 900	-228 450	-180 707	-224 390	-1,8	-219 908	-215 522
PALKAT JA PALKKIOT	-159 337	-187 440	-150 028	-186 510	-0,5	-182 780	-179 125
HENKILÖSIVUKULUT	-34 563	-41 010	-30 679	-37 880	-7,6	-37 128	-36 397
ELÄKEKULUT	-29 072	-35 570	-27 037	-32 300	-9,2	-31 658	-31 027
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-5 491	-5 440	-3 642	-5 580	2,6	-5 470	-5 370
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-358 982	-283 830	-243 971	-266 390	-6,1	-261 062	-255 841
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-358 982	-283 830	-243 971	-266 390	-6,1	-261 062	-255 841
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-4 196	-5 992	-4 511	-4 819	-19,6	-4 723	-4 629
LIIKELUJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHT.	-203 291	-96 279	-191 206	-109 032	13,2	-89 588	-70 539
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-34 562	-34 560	-25 920	0	-100,0	0	0
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-34 562	-34 560	-25 920	0	-100,0	0	0
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHT.	-237 853	-130 839	-217 126	-109 032	-16,7	-89 588	-70 539
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-237 853	-130 839	-217 126	-109 032	-16,7	-89 588	-70 539

6502 VESILAITOS	TP 2023	TA+MUUT. 2024	TOT 9/2024	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
LIKEVAIHTO	318 635	337 770	228 419	331 378	-1,9	331 378	331 378
LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	0	6 299	0		0	0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-170 000	-177 430	-125 034	-173 113	-2,4	-169 650	-166 255
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-30 377	-41 700	-19 942	-32 060	-23,1	-31 419	-30 790
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-30 377	-41 700	-19 942	-32 060	-23,1	-31 419	-30 790
PALVELUJEN OSTOT	-139 623	-135 730	-105 092	-141 053	3,9	-138 231	-135 465
HENKILÖSTÖKULUT	-75 605	-90 530	-76 248	-88 760	-2,0	-86 994	-85 258
PALKAT JA PALKKIOT	-62 757	-73 910	-63 857	-74 310	0,5	-72 824	-71 368
HENKILÖSIVUKULUT	-12 848	-16 620	-12 391	-14 450	-13,1	-14 170	-13 890
ELÄKEKULUT	-10 612	-14 470	-10 849	-12 230	-15,5	-11 990	-11 750
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-2 236	-2 150	-1 542	-2 220	3,3	-2 180	-2 140
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-219 702	-175 140	-151 876	-173 760	-0,8	-170 285	-166 879
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-219 702	-175 140	-151 876	-173 760	-0,8	-170 285	-166 879
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-2 943	-3 715	-2 825	-3 566	-4,0	-3 495	-3 425
LIKEYLJÄÄMÄ (-ALJÄÄMÄ) YHT.	-149 615	-109 045	-121 265	-107 821	-1,1	-99 046	-90 439
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-17 281	-17 280	-12 960	0	-100,0	0	0
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-17 281	-17 280	-12 960	0	-100,0	0	0
YLJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHT.	-166 896	-126 325	-134 225	-107 821	-14,6	-99 046	-90 439
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-166 896	-126 325	-134 225	-107 821	-14,6	-99 046	-90 439
6503 VIEMÄRILAITOS	TP 2023	TA+MUUT. 2024	TOT 9/2024	KH 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
LIKEVAIHTO	516 980	587 807	359 502	531 865	-9,5	531 865	531 865
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	145	0	11	145		145	145
MATERIAALIT JA PALVELUT	-311 973	-326 154	-231 214	-303 708	-6,9	-297 633	-291 680
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-128 200	-143 394	-97 109	-126 778	-11,6	-124 242	-121 757
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-128 200	-143 394	-97 109	-126 778	-11,6	-124 242	-121 757
PALVELUJEN OSTOT	-183 773	-182 760	-134 105	-176 930	-3,2	-173 391	-169 923
HENKILÖSTÖKULUT	-118 295	-137 920	-104 459	-135 630	-1,7	-132 914	-130 264
PALKAT JA PALKKIOT	-96 580	-113 530	-86 171	-112 200	-1,2	-109 956	-107 757
HENKILÖSIVUKULUT	-21 715	-24 390	-18 288	-23 430	-3,9	-22 958	-22 507
ELÄKEKULUT	-18 459	-21 100	-16 188	-20 070	-4,9	-19 668	-19 277
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 256	-3 290	-2 100	-3 360	2,1	-3 290	-3 230
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-139 280	-108 690	-92 095	-92 630	-14,8	-90 777	-88 962
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-139 280	-108 690	-92 095	-92 630	-14,8	-90 777	-88 962
LIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1 252	-2 277	-1 686	-1 253	-45,0	-1 228	-1 204
LIKEYLJÄÄMÄ (-ALJÄÄMÄ) YHT.	-53 676	12 766	-69 941	-1 211	-109,5	9 458	19 900
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-17 281	-17 280	-12 960	0	-100,0	0	0
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-17 281	-17 280	-12 960	0	-100,0	0	0
YLJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHT.	-70 957	-4 514	-82 901	-1 211	-73,2	9 458	19 900
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-70 957	-4 514	-82 901	-1 211	-73,2	9 458	19 900

13 Kuntakonserni

Juuan kuntakonserniin kuuluu kaksi tytäryhtiötä ja kaksi kuntayhtymää. Juuan kunta omistaa osuuksia seitsemästä osakkuusyhteisöstä, joita ei yhdistetä konsernitilinpäätökseen.

Kunnanvaltuusto päättää konsernin omistajapolitiikasta ja määrittää kuntakonsernin keskeiset toiminnalliset sekä taloudelliset tavoitteet kunnan taloussuunnitelman yhteydessä. Kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet perustuvat kuntastrategiaan.

Juuan kunnan konserniohjeessa annetaan toimintaohjeet ja periaatteet konserniin kuuluville tytäryhteisöille sekä soveltuvin osin kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa konserniohjauksesta eli omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti.

Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Juuan kunnan konsernijohtoon muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Kuntakonsernin suurin toiminnallinen muutospaine kohdistuu kunnan hallussa olevien sellaisten kiinteistöjen yhtiöittämiseen, jota se vuokraa kunnan ulkopuoliseen toimintaan markkinaehtoisesti.

Juuan kunnan konserni 2025

Juuan kunta	
Tytäryhtiöt	
Juuan Kaukolämpö Oy	Kiinteistö Oy Juuan Vuokratilat
KUNTAYHTYMÄT	
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (Riveria)	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Osakkuusyhtiöt	
Yhdistelemättömät	Muut yhteisöt
Polvelanrivi As Oy	Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
Hilkanpuisto As Oy	
Hamarala As Oy	Jätekkukko Oy
Vaarinkulma As Oy	
Nunnanlahden Säästöriivi As Oy	Meidän IT ja talous Oy
Ahmonpiha As Oy	
Juuan Keskus Kiinteistö Oy	

13.1 Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot Oy

Toiminnan kuvaus

Kiinteistö Oy Juuan Vuokrataloilla oli vuoden 2024 alussa yhteensä 192 vuokra-asuntoa. Yhtiön liikevaihtoarvio on tilikaudella 2024 on n.1,2 milj. euroa (2023 noin 1,1 milj. euroa) ja yhtiön tase (1.1.2024) suuruudeltaan noin 3,1 milj. euroa.

Yhtiön pitkäaikaiset velat ovat yhteensä noin 1,8 milj. euroa. Vuosina 2023–2024 asuntoja on ollut tyhjillään keskimäärin 21 kpl.

Vuokra-asuntojen keski-ikä on korkea ja pääosa asunnoista on rakennettu 80-luvuilla. Yhtiö on reagoinut asuntojen kysynnän vähenemiseen purkamalla vanhimpia ja heikkokuntoisimpia kiinteistöjä, joiden peruskorjausta ei ole enää kannattavaa toteuttaa.

Tulostavoite on tehdä positiivinen tulos taloussuunnitelmakaudella

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso
Juuan kunnan kuntastrategian noudattaminen uudistumisen osalta.	Yhtiön tulevaisuuden asuntotarpeiden ja kuntastrategian toteutuminen.
Vuokrataloyhtiön hallussa olevan omaisuuden riskien kartoittaminen ja riskien hallinta	Kuntotarkastusten tekeminen niin, että mahdollisimman suuri osa kiinteistöriskistä ja niiden hallintakeinoista on tiedossa. Tehtyjen kuntotarkastusten osuus asuntokannasta.
Hallituksen aktiivinen osallistuminen Juuan asuntoratkaisujen etsimiseen	Hallituksen säännöllinen kokous- ja työskentelyrytmi. Aktiivinen yhteydenpito yhteistyökumppaneihin.
Yhtiön strategian ja toimenpideohjelmien ajantasaistaminen ja toteuttaminen	Strategian mukaisen toimenpideohjelman toteuttaminen
Uudisrakentamisen mahdollisuuksien edelleen selvittäminen ja toteuttaminen Juuassa	Selvitys asuntotarpeista, taloudellisesta mahdollisuudesta ja yhtiön kyvystä rakennuttaa Juuan alueelle uusia rakennuksia tai osallistua osaomistajuuden kautta rakentamiseen.
HINKU/KETS-tavoitteiden edistäminen	Energiätehokkuuden lisääminen.

Riskit

Suurimpana riskinä yhtiöllä on asuntokannan vanhenemisen aiheuttaman korjaustarpeen lisääntyminen yhdistettynä kunnan asukasluvun vähenemisen aiheuttamaan kysynnän alenemiseen.

Yhtiön asuntokannalla ei pystytä vastaamaan pieniin asuntoihin (yksiöihin) kohdistuvan asuntokysynnän haasteisiin ja tarjolla olevien suurempien asuntojen vähäiseen kysyntään.

13.2 Juuan Kaukolämpö Oy

Juuan Kaukolämpö Oy tuottaa ja toimittaa kaukolämpöä Juuan keskustaajaman alueella. Lämmitettäviä kiinteistöjä Juuan Kaukolämpö Oy:llä on yhteensä 82 kappaletta. Juuan Kaukolämpö Oy tavoitteena on olla turvallinen, hintakilpailukykyinen ja asiakkaalle vaivaton paikallisen lämpöenergian tuottaja ja toimittaja.

Näistä on asuntokiinteistöjä 36 kappaletta ja teollisuuskiinteistöjä 12 kappaletta. Liike- ja toimistokiinteistöjä sekä muita julkisia rakennuksia on yhteensä 34 kappaletta kaukolämmön piirissä.

Asiakkaiden lämmitettävien kiinteistöjen yhteistilavuus on noin 502 000 m³ ja lämmönmyynti noin 23 GWh vuodessa. Kaukolämpöverkoston pituus on noin 11 kilometriä. Yhtiön liikevaihto on n. miljoona euroa vuodessa.

Tilikaudelle 2025 tulostavoite on tehdä positiivinen tulos v. 2025 ja taloussuunnitelmakaudella

Toiminnalliset tavoitteet:

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso
Kilpailukykyiset hinnat	Juuan Kaukolämpö Oy on energianhinnaltaan Energiategollisuus ry:n jäsentilastoinnin erillistuotantolaitosten keskiarvon alapuolella
Toimintavarmuus	Suunnittelemttomat lämmöntoimituskeskeytykset asiakkaille 0 kpl vuodessa
HINKU/KETS-tavoitteiden toteuttaminen	Hankittavasta polttoaineesta vähintään 96 % on maakunnallista puupolttoainetta. Fossiilisten tuontipolttoaineiden osuus vuotuisesta käytöstä on maksimissaan 4 prosenttia
Valmistautuminen lämpökattilan uusintaan kustannustehokkaasti	Yhtiö suunnittelee ja kilpailuttaa lämpökattilaa koskevan investoinnin tulevaisuuden tarpeita ajatellen.

Riskit

Yhtiön suurimpina riskeinä ovat kunnan keskustaajaman kiinteistöjen vajaakäyttöisyys, mikä voi alentaa kaukolämmön asiakasmäärää ja lämmön myyntiä. Riskiä voidaan hallita kaukolämpöverkon osalta huolehtimalla kaukolämmön hintakilpailukyvyistä.

Lyhyellä aikavälillä riski voi olla kapasiteetin riittäminen.

Liite 1, Organisaatiohierarkia 1.1.2025 alkaen

TOIMIEN	TULOSALUE	VASTUUALUE	TULOSYKSIKÖ	KUSTANNUSPAIKKA
01 Kunnanvaltuusto				
	010 Kunnanvaltuuston palvelualue			
		0100 Kunnanvaltuuston vastuualue		
			0101 Kunnanvaltuusto	
				1011 Valtuusto
				1026 Vaalit
10 Kunnanhallitus				
	100 Hallinnon palvelualue			
		1100 Keskushallintopalvelut		
			1000 Rahoitus	
				1000 Taseyksikkö/kunta
				1010 Rahoitus
			1010 Luottamushenkilöhallinto	
				1012 Hallitus
				1013 Muut toimielimet
			1020 Hallintopalvelut	
				1021 Hallinto- ja toimistopalvelut
				1022 Verotus
				1028 Talous-palkkahallinto palvelut
			1027 Ympäristöterveydenhuolto	
				1027 Ympäristöterveyden huolto
			1040 YT -elin ja työsuojelu	
				1041 Yt-elin
				1042 Virkistys
			1070 Joukkoliikenne	
				1071 Joukkoliikenne
		1110 Elinvoima- ja työllisyyspalvelut		
			1110 Elinvoimapaalvelut	
				1111 Elinvoimapaalvelut
				7012 Maaseutupalvelut
			1150 Työvoimapaalvelut	
				1151 Työvoimapaalvelut
				3604 Työllisyyspalvelut
	610 kuntarakenteen palvelualue			
		6100 Hallinto- ja tukipalvelut		
			6100 Hallintopalvelut	
				6001 Toimistopalvelut
				6201 Kaavoitus
				6309 Jätehuolto
				6403 Maa- ja vesialueet
		6250 Puhtaus- ja ruokapalvelut		
			4030 Puhtaus- ja ruokahuoltopalvelut	
				4003 Ruokapalvelut
				4004 Puhtauspalvelut
		6350 Kuntatekniikan vastuualue		
			6300 Liikenneväylät ja yl.alueet	
				6301 Kadut ja yleiset alueet
				6304 Puistot ja viheralueet
				6308 Liikunta- ja ulkoilualueet
		6400 Kiinteistötoimi		
			6400 Kiinteistötoimi	
				6401 Rakennukset
				6420 Konekeskus

TOIMIELIN	TULOSALUE	VASTUUALUE	TULOSYKSIKÖ	KUSTANNUSPAIKKA
		6500 Metsätilat		
			6500 Metsätilat	
				6402 Metsätilat
		6510 Vesihuoltolaitos		
			6510 Vesihuoltolaitokset	
				6502 Vesilaitos
				6503 Viemärlaitos
				9000 Taseyks.Vesi- ja viemärlaitos
40 Hyvinvointilautakunta				
	410 Hyvinvoinnin palvelualue			
		4000 Hallinto- ja tukipalvelut		
			4000 Hallintopalvelut	
				4001 Hyvinvointilautakunta
				4002 Toimistopalvelut
				4005 Avustukset
		4055 Varhaiskasvatus		
			4050 Varhaiskasvatus	
				4051 Päiväkodit
				4052 Perhepaivahoito
				4054 Lasten kotihoidon tuki
		4060 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut		
			4160 Kirjasto- ja tietopalvelut	
				4161 Kirjasto- ja tietopalvelut
				4191 Kulttuuripalvelut
		4105 Esi- ja perusopetus		
			4100 Esi- ja perusopetus	
				4111 Esiopetus
				4113 Osa-aikainen erityisopetus
				4114 Luokkamuotoinen erit.op. Poiko
				4115 Poikola
				4116 Maahanmuuttaja opetus
				4122 Perusopetusyhteiset
				4123 Koululaisten ip-toiminta
		4115 Lukiokoulutus		
			4110 Lukiokoulutus	
				4141 Lukiokoulutus
		4175 Kansalaisopisto		
			4170 Kansalaisopisto	
				4175 Kansalaisopisto
		4200 Liikunta- ja nuorisopalvelut		
			4200 Liikunta- ja nuorisopalvelut	
				4201 Liikuntapalvelut
				4211 Nuorisopalvelut
50 Ympäristölautakunta				
	510 Ympäristöviranomaistehtävät			
		5100 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu		
			5100 Rakennusvalv. ja ympäristönsuojelu	
				5000 Ympäristölautakunta
90 Tarkastuslautakunta				
	910 Hallinnon ja talouden tarkastus			
		9100 Hallinnon ja talouden tarkastus		
			9100 Hallinnon ja talouden tarkastus	
				9011 Tarkastuslautakunta